JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

Ao. 1861. **Zaturdag, 20 Julij.** **No. 58.**

Hoofd-Bureau. Te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija* bij LE ROY & Co., te *Pasaroean* bij WEIJERMANS & Co., te *Cheribon* bij BLOK & Co.; te *Tagal* bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te *Madioen* bij G. A. HOGENRAAD; te *Padang* bij H. R. VAN WIJK, Ezn.; te *Muntok* bij H. ORTH; te *Amboina* bij A. HARMSEN; te *Makasser* bij W. EEKHOUT & Co. en voor *Nederland* bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

Prijs per half jaar voor *Batavia*................... ƒ 12,50.
» » » » *Java*................... » 15,—.
» » » » *Buitenbezittingen*................... » 17,50.
» » » » *Nederland*................... » 22,50.
De betaling geschiedt vooruit.—Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling 25 » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

De Mail sluit op Woensdag den 31sten dezer.

ADVERTENTIËN.

Getrouwd:

GEORG EIJZINGER,
Weduwnaar van *Louisa Jacoba van den Broek*,
met
SOPHIA WILHELMINA PARÉ
Weduwe van *Jacobus von Dentsch*, in leven gepensioneerd Kapitein der Genie bij het leger in Oost-Indië.

AMSTERDAM, 10 Mei 1861. (2405)

Getrouwd:

M. W. VAN GORKUM
met
E. C. HARTOG.

BATAVIA, 18 Julij 1861. (2391)

Getrouwd:

A. C. VAN MAARSEVEEN
weduwenaar van *F. van der Helm*,
en
L. C. WIGGERS.

CHERIBON, 17 Julij 1861.
Eenige en algemeene kennisgave. (2412)

Den 14 Julij 1861, is te Muntok bevallen van een' ZOON, *H. van Kerkwijk, Pinket van Haak*.
Eenige kennisgave. (2392)

Bevallen van een' dooden ZOON, *L. Verstraten*, geliefde echtgenoot van
C. F. NELISSEN,
Magazijnmeester der Artillerie 4de kl.
(2341)
BATAVIA, 15 Julij 1861.
Eenige Kennisgave.

Voorspoedig bevallen van een' ZOON, *H. W. Cores de Vries, Andriesen*.
SOERABAIJA, 20 *Julij* 1861. (2415)

Tot diepe droefheid van zijne naaste betrekkingen en vele vrienden, overleed te *'s Gravenhage* op den 2den Junij 1861, in den ouderdom van *veertig* jaren, de kolonel *P. H. Koster*, in leven Ridder der beide Nederlandsche Orden, laatst chef van den generalen staf van het Indisch Leger.

Op uitdrukkelijk verzoek van den overledene zullen geene uiterlijke teekenen van rouw gedragen worden.

Eenige Kennisgeving. (2376)

Den 23sten Junij 1861 overleed te *Pekalongan* in den ouderdom van slechts 44 jaren, Vrouwe *Ida, Jacoba, Monod de Froideville*, geboren *Steijn Parvé*, diep betreurd door alle hare betrekkingen, die haar zoo innig lief hadden. (2410)

Op heden den 10den Julij overleed na eene kortstondige ziekte, mijne geliefde echtgenoote *Johanna Sophia Stol*, in den jeugdigen ouderdom van 24 jaren, mij nalatende 3 kinderen nog te jong om hun onherstelbaar verlies te kunnen beseffen.

K. F. TEN SIETHOFF.

PALEMBANG, 12 Julij 1861.
Eenige Kennisgave. (2375)

Heden overleed tot mijne diepe droefheid mijne geliefde echtgenoot *Louise Eugenie Bedier de Prairie*.

P. DE ST. PERN.

BATAVIA 17 *Julij* 1861. (2402)

Op heden ontvingen wij het allertreurigst berigt van het overlijden op den 26sten Mei jl., op Zuid-Hoorn, nabij 's Gravenhage, van onze dierbare en diep betreurde Moeder Vrouwe *J. C. Verploegh Chassé*, in den ouderdom van 55 jaren.

P. T. VERPLOEGH CHASSÉ.
D. H. VERPLOEGH CHASSÉ.

BATAVIA, 18 Julij 1861. (2379)
Eenige Kennisgave.

VENDUTIE

op Maandag den 22 Julij 1861, voor het Commissiehuis van

JOHN PRYCE & Co.,

à 4 pCt. Vendusalaris

van diverse

LIJNWADEN,

een factuur IJZERWERK, TIMMERMANSGEREEDSCHAPPEN en KRAMERIJEN

en ten 10 ure precies

van circa 25000 picols

SUPERIEURE ENGELSCHE

STEENKOLEN,

ex „**Gorilla**" bij kavelingen van 1000 picols.
(2351)

OP DE VENDUTIE

van Maandag den 22 Julij 1861,

zullen de ondergeteekenden verkoopen:

EEN BOORMACHINE,
EEN SNIJMACHINE,
EEN PLETPERS.

(2396) JOHN PRYCE & Co.

OP DE VENDUTIE

van Maandag den 22 Julij 1861,

zullen worden verkocht:

een partij

Kramerijen en Timmermans-gereedschappen,

Tafel- Zak- en Scheermessen, Spijkertjes, Hangsloten, Geldtrommels, Presenteerbladen, Potlooden, Stalen Pennen, Penhouders, Boskammen, Borstels,

100 Zoete melksche Kazen,

zoomede:

18 BALEN ONGEBLEEKTE SHIRTINGS,
door Zeewater beschadigd.

(2395) JOHN PRYCE & Co.

VENDUTIE

op Maandag, den 22sten Julij 1861,
zullen voor het Locaal der Weeskamer, worden verkocht,
voor rekening van verschillende

BOEDELS,

Meubilair, Kleedingstukken, Precieus, eenige Zakken beschadigde KOFFIJ, een partij Toebangsche SIGAREN en
8 vaten roode Wijn, enz., enz.

Namens de Weeskamer:
De Secretaris,
(2335) VAN BERCKEL BIK.

OP DE VENDUTIE

bij de WEESKAMER, van den 22sten dezer, zullen mede worden verkocht:

EEN BOERENWAGEN,
zoo goed als nieuw,
eenige KOEIJEN en KALVEN,
alsmede:
DRIE BENDIJ-PAARDEN,
voor goed. (2333)

VENDUTIE

op Dingsdag, den 23 Julij 1861,
voor het Commissiehuis van

Abeelen, Dennison & Co.

van puike Boter, Engelsche Wagen- en Bendij-Tuigen,
MARBOHOUTEN BALKEN,
waaronder van 26 en 30 voet.
Voor rekening van belanghebbenden:

4 REISWAGENS,

2 Kisten SHIRTINGS,
7 » ELIPHANTES,
20 » ruwe CALICOTS,
1 Kist HOOFDDOEKEN,
3 Kisten DRILL,
3 » NAAIGAREN,
min of meer beschadigd.

Voorts:

150 dozijnen Americaansche STOELEN in soorten, als:
WIPSTOELEN, STOELEN met Botting-Zitting voor Eettafels en TUINSTOELEN.

Voor rekening des BOEDELS van wijlen den Heer

F. MAIJER,

EEN ERF, bebouwd met 2 Steenen Huizen en dito Blokken Bijgebouwen met pannen gedekt, benevens Paarden Stallen, gelegen Meester Cornelis, (Hoek van den weg naar Bekassie en de groote Post-weg naar Buitenzorg), Blok L. Deel 21, No. 99, Verponding No. 7817.
(2345)

De ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie van Dingsdag aanstaande verkoopen:

een factuur Blikken Provisien

van het gerenommeerde merk ALBERDINGH THYM en Co. als: Aspergies, Dop-Erwten, Bloemkool, gestoofde Peeren, Appelen, Schorsenero, Kalf- en Rundvleesch en, zulks in kleine kavelingen voor huisselijk gebruik.

2358) ABEELEN, DENNISON & Co.

De ondergeteekenden zullen op hunne **VENDUTIE** van Dingsdag aanstaande verkoopen, op order van de Heeren Hunter, Houghton en Co.:

4 Engelsche Reiswagens,

pas aangebragt,

zijnde min of meer door Zeewater beschadigd.

Voorts voor rekening van belanghebbenden:

40 Kisten BAUR WIJN.

1 Praauw BEMAT, groot 1 3/4 Koyang.

13 Chineesche Bamboe Luijaardstoelen.

Americaansche Kamerbezems.

en

3 Americaansche Jagt- en Toerwagens met Olie- en Patentbussen en onderdoor draaijende wielen, aangebragt per *Cromwel.*

(2399) ABEELEN, DENNISON & Co.

VENDUTIE VAN BOEKEN,

PRENTWERKEN,

PLATEN, PHOTOGRAPHISCHE STEREOSCOPEN en RARITEITEN,

waaronder eene groote Collectie der beste **Hollandsche** en **vertaalde Romans**, als: van Toussaint, Sue, Dickens, Marryat en andere, **Plaatwerk** van GAVARNY, etc., te houden in een der lokalen van de SOCIETEIT DE HARMONIE op DINGSDAG den 23sten Julij door den boekhandelaar

(2323) H. M. VAN DORP.

VENDUTIE

op WOENSDAG 24 Julij 1861,

à 2 pCt. Vendusalaris,

aan de Beurs, door

VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

VAN EENE GROOTE PARTIJ

BALKEN.

(Meubelhout.)

(2390)

VENDUTIE

op Donderdag 25 Julij 1861,

voor het Commissiehuis van

Van Riet & Ter Gouw,

VAN

Lijnwaden,

Dranken en Provisien, verlakt Leder, Lampenballons.

100 Kistjes AMANDELEN.

Voorts:

G S 1481 / 1482 2 Kisten GEBLOEMD WASDOEK, beschadigd aangebragt per *Energie.*

A G 228/230 3 Kisten GORDIJN FRANJE, à 100 Ps. per kist.

En tot opruiming eener Factuur:

Portefeuilles en Portemonnaies, Zijden en echt Wollen Borstrokken, Fijne Tafelkleeden, Barège Robes en DIVERSE MODEWAREN.

(2397)

VENDUTIE

Op Vrijdag 26 Julij 1861,

Wegens vertrek,

voor het woonhuis van den WelEdGestr.

Heer LANS, Passar Senin,

door

Van Slooten, Morgan & Co.,

van eenen netten INBOEDEL,

bestaande uit:

HANG- en TAFELLAMPEN,

Spiegels en Schilderijen, Stoelen, Banken, Tafels, Kasten, Ledikanten, Matten, Porcelein-, Glas- en Aardewerk, een zoo goed als nieuwe MIJLORD.

1 Span goedgedresseerde wagenpaarden,

1 perfect gedresseerd macassaarsch Rijpaard, Zadels, Tuigen, etc.

(2389)

Bij VAN RIET en TER GOUW,

OP DE VENDUTIE

van 25 dezer,

zullen worden verkocht:

G. T. 9 kisten **FIJN SPEELGOED,**

aangebragt per Engelsch Schip *Energie*, eenigszints door Zeewater beschadigd.

(2398)

VENDUTIE

op Vrijdag den 26 Julij 1861,

voor het Commissiehuis van

CASSALETTE & CO.,

VAN:

AMERICAANSCHE GOEDEREN, als:

1 MIJLORD.

1 HANDCHAIS.

4 KINDERWAGENTJES.

Wagentuigen, Bendietuigen, Zadels, Hoofdstellen, Hobbelpaarden.

IJSKISTEN.

AMEUBLEMENTEN,

bestaande uit: Toiletten en Waschtafels, met en zonder Marmerbladen, Handdoekrekken, Stoelen, Wipstoelen.

Imitatie Leder,

Eene menigte VATWERK, als: Emmers, Kuipen, Bakken, enz., Bezems, Bijlen, Appelschillers, Eijerkloppers, Vliegen- en Muskietenvangers, Leijen, Vogelkooijen, Touw, Kinderspeelgoed, Schoensmeer,

PROVISIEN.

als: Lobster, Oeijster, Peaches, Azijn, enz.

Verder:

Engelsche Hang- en Kroonlampen, Behangselpapier.

EN

W J & Z. no. 2170/6 7 kisten inhoudende 44 IJZEREN LEDIKANTEN.

VELDBEDDEN.

1 BASCULE.

5 BALANSEN.

Standaarts voor Stokken en Parapluies.

En tot sluiting van Rekening.

5 oxh. ROODE WIJN,

35 kisten RHIJNWIJN diverse soorten.

(2413)

VENDUTIE

op Donderdag den 1sten Augustus,

in de Toko van de Heeren

BRANDON en Co.,

DOOR

CASSALETTE & CO.,

van DIVERSE

Tokogoederen,

ALS:

Laken, Tricot, Vestenstof, Witte en Gekleurde Heeren hemden, Boorden, Cols, Bretels, Heeren- en Dameskousen, Kinderkousen, Borstrokken, Onderbroeken, Gemaakte Jassen, Broeken en Vesten, Heeren Huisjaponnen, Zijden Zakdoeken, Handschoenen, Tafelkleeden, Schoenen, Regenmantels.

HOEDEN en PETTEN.

Zweepen, Stokken en Karwatsen, Knoopen, Reisnecessaires.

PARFUMERIEN, BORSTELWERK,

en eene menigte

HOUTEN en LEDEREN KOFFERS,

reiszakken, enz. en 5 extra Fraaije **Keizerlijke Kabaijen,** pas aangebragt,

benevens:

Tokokasten, Stellingen, enz., enz. (2414)

Op Maandag, den 12 Augustus 1861, zullen de Ondergeteekenden op last van den Britschen Consul voor een der Pakhuizen aan den kleinen boom, publiek verkoopen:

het Engelsch Driemast schip

GORILLA,

groot circa **1200 gemeten tonnen,** alsmede de **zeilen, booten, restant provisien** en verdere **inventaris.**

(2362) JOHN PRYCE & Co.

IJSKISTEN en IJSKASTJES,

Bij

(2373) ABEELEN, DENNISON & Co.

SPEELGOED,

als

Vestingen, Kamers, Stallen, Keukens, Winkels, Theaters, Polichinelle, Bouwdoozen, enz.

(2406) Bij VAN WALCHREN & VAN DORP.

PHOTOGRAPHISCH ATELIER

RIJSWIJK.

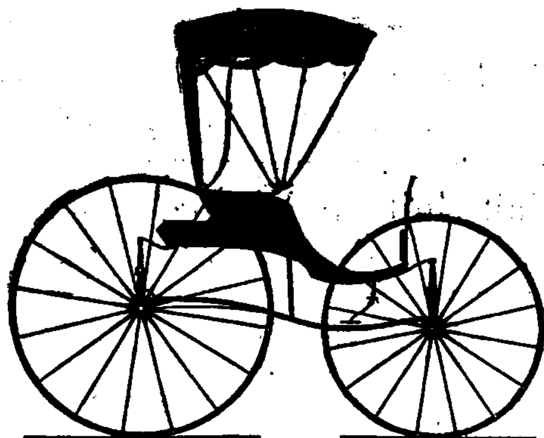
VAN

WALTER WOODBURY.

Dagelijks geopend van half acht tot 12 uur. (2364)

---

22 Amerikaansche

RIJTUIGEN,

meest nieuw model en onderdoordraaijende Voorwielen.

MILORDS,

Vis-à-Vis, Tentwagens

Handwagens,

KINDERWAGENTES en à deux main

Ontpakt bij

(2363) CASSALETTE & Co.

Berigt.

L. PEBAQUÉ,

Chirurgijn Dentist,

heeft de eer het publiek van Batavia kennis te geven dat hij met het einde dezer maand het voornemen heeft om naar Samarang en Soerabaija te vertrekken; die geenen die hem nog wenschen te raadplegen worden uitgenoodigd zich te vervoegen in het Hotel L'UNIVERS op Molenvliet.

BATAVIA, 6 Julij 1861. (2365)

Verkoophuis.

Op nieuw Ontvangen

Alle soorten van Meubels

PROVISIEN EN DRANKEN,

zoo HOLLANDSCHE als FRANSCHE en LUBECKSCHE en ENGELSCHE

alles goed of terug!

Zoomede FOCKINGH BITTER, ELIXER en POMMARANS BITTER, ZWITSERSCHE KAAS, WAGEN en TAFELKAARSEN.

(2382) W. S. VAN HOGEZAND, Sr.

VERSCHE VIJGEN

in Kistjes.

(2352) LEROUX & Co.

BOTER en APPELEN in IJS,

heden ontvangen bij

(2348) WINSSER, DE LANGE & Co.

De ondergeteekenden Agenten voor VAN VEEN te *Utrecht*, hebben op nieuw ontvangen een partij van de zoo gunstig bekende

TAFELWIJN.

(2326) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

IJZEREN LEDIKANTEN

en

WIEGJES,

van de beste kwaliteit.

ENGELSCHE ZADELS.

(4201) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Loge de Ster in het Oosten.

RECEPTIE
IN DEN
EERSTEN GRAAD,
op DONDERDAG den 25 Julij, des avonds ten 8 ure.

De 1ste Secretaris,
(2387) J. P. LOURAN.

Societeit de Harmonie.

STAFMUZIJK
op Donderdag den 25sten dezer des avonds ten 8 ure.

Namens de Directie:
De Secretaris,
(2386) E. JEEKEL.

Verwisseling Kantoor
VAN
J. SPEET.

Thans zijn ruim voorhanden:

Engelsche GOUDEN SOUVEREIGNS,
Australia „ Idem
Oude „ DUKATEN,
Nieuwe „ Idem
Dubbelde „ Idem
Fransche „ Stukken van 100 fc.
Zilveren Mexicaansche DOLLARS,
Spaansche PILAAR MATTEN.

Alle soorten van vreemde

Gouden- en Zilveren Specie,
worden ten Kantore van den ondergeteekende verwisseld tegen Indische Courant.
(2404) J. SPEET.

SPIEGELS
van verschillende grootte.
(2408) VAN WALCHREN & VAN DORP.

RIJTUIGMATTEN,
Op nieuw verkrijgbaar bij
(2409) Gebrs. ROSELJE & Co.

Flancs aux Pommes fraiches
(2403) LEROUX & Co.

Ontvangen:
PUIKE ZOETEM. KAAS,
EN
HAMMEN.
(2407) VAN WALCHREN & VAN DORP.

VERKOOPHUIS.
Heden ontvangen en ontpakt:
een prachtig factuur van rijk gekleede
Fransche
POPPEN,
waarvan de meeste op het elegantste gecostumeerd zijn tot zeer modrique prijzen.
(2383) W. S. VAN HOGEZAND, Sr.

VERKOOPHUIS.
Een groot assortiment
Fransch Kinderspeelgoed,
is op heden door mij ontvangen en zal ik zeer goedkoop verkoopen.
(2384) W. S. VAN HOGEZAND, Sr.

Verkoophuis.
INKTKOKERS, in alle grootte, Fijne Engelsche SCHAREN, Americaansche KLOKKEN (nieuwe Modellen), in onderscheidene Modellen en eene menigte nieuwe VOORWERPEN, alles op heden ontvangen.
(2385) W. S. VAN HOGEZAND, Sr.

Bij Tio Tjeng Hiang,
***Passar-Baroe*,**
pas van NEDERLAND per *„Noack"* ontvangen:
puike puike
ZOETEMELKSCHE KAZEN,
HAMMEN,
EN
GEROOKT VLEESCH.
(2360)

REVOLVER PISTOLEN,
in Commissie ontvangen bij
(2354) Gebrs. ROSELJE & Co.

Mr. Phillips,
MECHANIEK-DENTIST,
woont op het KONINGSPLEIN bij Gang SCOTT,
(2324) ten huize van Mevr. BAIN.

Per *William Simpson*, van LONDON
***ONTVANGEN*:**
HANG- & KANTOORLAMPEN.
BARCLAYS PORTER, heele en halve fl. *afgetapt door Friend,*
ALLSOPPS ALE, *afgetapt door Do.*
(2400 VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

PILLEN CAUVIN.

Geen enkel Geneesmiddel is krachtiger om verstoppingen weg te nemen, die de zoo bestendige oorzaken zijn van de ongesteldheden der vrouwen en van ieder die een zittend leven leiden moet.

Daar zij vooral uitstekende diensten bewijzen bij verkoudheden, aandoeningen der luchtorgen der longen, gal, enz. en bij ontstekingen en koorts, zijn zij vooral bij dit gure weer aan te prijzen.

Thans verkrijgbaar te Samarang bij F. H. PRINGIERS, te Soerabaija bij DE STURLER en FAGNOTTI, „ Poerwakarta bij A. BEDIER en bij de Hoofddepôt-houders voor den geheelen Indischen Archipel.

(In het groot à Contant rabat).
(2325) GEBRS. BEIJNON.

Per JAN DANIEL,
regtstreeks van Manilla ontvangen:
MANILLA SIGAREN LONDRES
id, id. No. 1 *HABANO*.
(2342) WINSSER, DE LANGE & Co

VERHUIZING.

De Ondergeteekende,
Vroedmeesteresse,
vroeger woonachtig op **MOLENVLIET**, is verhuisd naar
Passer Baroe,
Kerklaan, nabij de Nieuwe Kerk.

J. GROENEVELD,
(2344) Geboren *Derksema.*

Blijkens acte op den 16den Julij 1861, onder No. 47 voor mij *Notaris* en getuigen verleden heeft de Heer **HERMANUS WITTICH,** opgehouden te zijn lid der te Batavia gevestigde vennootschap onder de firma **LANGE & Co.,** en zulks te rekenen van af 1 Julij 1861, terwijl de zaken door den Heer **FRANS HENDRIK KROON,** *Boekhandelaar* wonende te Batavia, voor Zijne eigene rekening worden voortgezet onder dezelfde firma LANGE & Co.
(2338) A. M. MEERTENS.

De Heer A. P. STRUIJCK, heeft de
Generale Procuratie
van de firma
(2339) LANGE & Co.

Wordt aangeboden ten overname EENE
TOKO AFFAIRE
welke met eenige uitbreiding tot eene goede Winstgevende Zaak kan gebragt worden.

Het lokaal is ruim en voor het houden van Vendutien zeer goed gelegen.

Adres onder letter G. G. bij den uitgever van dit blad.
(2355)

Wanted
an EUROPEAN female servant to accompany an ENGLISH LADY by the Overland Mail.

Address letter T at the Office of this paper.
(2361)

Tabaks-Cultuur.
Een Hollander 23 jaren oud, die zich zoo wel theoretisch als praktisch op den Landbouw en bijzonder op de Tabaks-Cultuur heeft toegelegd, van bekwaamheid en goed gedrag de beste getuigenissen bezit, en bovendien eenigzins bekend is met den Handel in Javatabak in Holland zoekt eene plaats op eene Tabaks-Plantage.

Adres met opgaaf der voorwaarden worden verzocht onder Lt. A. bij
(2348) B. KOPERSMIT & Co.

Door den verkoop van een' Oostindievaarder is een hollandsche kapitein BUITEN BETREKKING geraakt en zoekt thans hier gelegenheid om weder in eene dergelijke positie, of ook wel ergens op Java in eene betrekking van anderen aard, geplaatst te worden, zijnde hij voorzien van goede getuigschriften zijns vroegeren Reeders, terwijl nadere inlichtingen ingewonnen kunnen worden bij de Heeren
(2340) BüSING, SCHRöDER & Co.

HET HUIS op het Koningsplein Noord, naast de Willemskerk, bewoond door den Inspecteur BOSCH.

Adres:
(2346) Notaris BODDE.

TE KOOP:
BANKACTIEN.
(2327) J. SPEET.

TE KOOP
eene vertikale Hoogdruk
STOOMMACHINE
van 16 Paardenkracht
EN
SUIKERRIETMOLEN,
uit de *fabriek* van de zoo gunstig bekend staand. firma **Fawcett, Preston & Co.**, *Liverpool*, onlangs aangebragt per *„Seaforth"*, waarvan de afmetingen zijn als volgt:

DIAMETER DER CIJLINDER, 26 Eng. duimen,
LENGTE „ „ 54 „ „
DIAMETER der Cijlinder (Stoommachine), 14 Eng. dm.
LENGTE „ Slag van „ 42 „ „
DIAMETER „ Stoomketel, 5 Eng. voeten,
LENGTE „ „ 14 „ „

Een waarloos stel SPOORWIELEN, voor de ROLLEN, alsmede:
twee overkompleete KOPPELBOSSEN, voor de zoogenaamde **„double gearing"** aanwezig.

Deze Machine van de fraaiste Constructie en hechtste bewerking, wordt door de ondergeteekenden gegarandeerd.
(2366) MORGAN, MELBOURN & Co.

Te Koop
circa 1000 stuks fraaije
MARMEREN TEGELS.
Te bevragen Marine Hôtel bij Kapitein,
(2394) J. VAN ZANTEN.

Te Koop:
TWEE WETZELTS,
omdraaijende Suikerpannen
met Aulds gepatenteerde KLEP, voorts eene kleine STOOMMACHINE met Pompen, STOOM- en WATERPIJPEN, LEDEREN RIEMEN, enz., om die pannen te drijven.

Voor nadere informatien gelieve men zich te vervoegen bij
(2378) MACLAINE, WATSON & Co.

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag, 20 Julij 1861, N°. 58.

INGEZONDEN STUKKEN.

Geachte Heer Redacteur!

Het kwam sommigen overdreven voor dat in het Ingezonden Stuk van „*Zoo'n vast ingezeten*" (zie *Java Bode* No. 54) voorkwam, dat zilveren guldens en Rijksdaalders reeds *nu* worden bewaard als rariteiten! Den 15den dezer met het uitbetalen van het tractement aan vele ambtenaren is het gezegde evenwel niet gelogenstraft! Men ontving bankbilletten van *f* 25 met pasmunt en *enkele* zilveren guldens. Dit zou evenwel nog niets beteekenen, doch helaas! men zit opgescheept met die bankbilletten, want *zilveren munt ontbreekt in den handel om ze te wisselen!* Hoe moet dat, mijnheer de Redacteur? Nu zeggen wel eenigen: „ja, met een paar dagen komt dat weêr teregt, dan is er weêr zilver in overvloed!" doch is dat het doel bereiken met het ingevoerde nieuwe muntstelsel beoogd?

En dan, de soesah van „die *paar dagen*", is die met een goed berijmd muntstelsel overeentebrengen? Vele moeijelijkheden zijn ten minste reeds sedert den 15den dezer ontstaan, — want niet een ieders kist is met die „rariteiten" gevuld en vooral niet die van ambtenaren met geringe en middelmatige bezoldiging tegen den met reikhalzen te gemoet gezien wordenden gelukkigen 15den der maand! De moeite is dan ook dezer dagen groot, want, aan een stukje papier dat, ja! van waarde is, maar waarmede men zich de hongerige maag niet op het *gewenschte* oogenblik kan vullen, omdat er geen zilver tot *verwisseling* aanwezig is, heeft men niet veel! De invoering van het nieuwe muntstelsel in Ned. Indie werkt dus nog niet met al ten goede der ingezetenen!

Mijnheer de Redacteur, gij ijvert in uw veel gelezen blad voor postzegeltjes, gij hebt geschreven over wisseltjes op 's lands kas, gedenk toch ook eens te wijzen op het geldelijk lot van vaste ingezetenen (!) op de *plaats zelve* van hunne *inwoning*.

Uwe bestendige Lezer,

E.

Bijdrage tot de kennis van de goede trouw der Koloniale oppositie.

Men leest in de *Utrechtsche Courant* de volgende merkwaardige mededeeling betreffende het bekende werk van den heer Money.

» Gewis bevat het door u aangekondigde werk veel waarheid en schijnen den schrijver goede bouwstoffen ten dienste gestaan te hebben. De waarde van het geschrift is voor ons echter zeer verminderd, sedert wij vernomen hebben, dat de lofredenenen op het Indisch bestuur, de geestdrift, waarmede over onze koloniale politiek gesproken wordt, niet anders zijn, dan 'tgeen de Franschen noemen *un enthousiasme de commande*. Het Engelsch werk moet namelijk geschreven wezen, op last en voor rekening van eenige vermogende Nederlandsche kontraktanten op Java, behoudslieden, welke tot elken prijs den bestaanden staat van zaken in Java willen gehandhaafd zien, en die niets onbeproefd laten, om de pogingen te verijdelen van hen, die sedert eenige jaren gerekend worden de koloniale oppositie in Nederland te vormen. Deze partij heeft gemeend, dat een lofrede op den bestaanden staat van zaken, in de Engelsche taal geschreven en te Londen gedrukt, een belangrijk wapen wezen zou in haar voordeel; zij twijfelde niet, of de erkenning van een Engelsch regtsgeleerde, dat Java zoo oneindig veel beter bestuurd wordt dan Engelsch-Indie, zou genoeg wezen, om dengenen te doen zwijgen, die in ons regerings-stelsel en in onze koloniale politiek verandering wenschen. Hierop zijn eenige gelden bijeengebragt, om het bewuste boek te doen zamenstellen en in druk te doen verschijnen, met welke uitgave die partij niet in gebreke zal blijven, dapper rond te schermen."

Een hier ter plaatse verschijnend blad sprak onlangs van het cynisme der behoudspartij; welken naam zoudt gij, Mijnheer de Redacteur, geven aan eene verdachtmaking als de bovenstaande?

v. d. B.

MARINE-AANGELEGENHEDEN.

Ten gevolge der buitendienst stelling van Zr. Ms. schoenerbrik *Makasser* medio ultimo dezer, zijn met 1o Augustus a. s. van dien bodem op het alhier ter reede liggende wachtschip overgeplaatst, de luitenant ter zee 2de klasse J. D. J. van der Hegge Spies, tijdelijk belast met het bevel over genoemde schoenerbrik, de luitenant ter zee 2de klasse W. van Oorschot, de officier van gezondheid 3de klasse P. W. J. van den Broek en de adjunct administrateur K. F. Gerth van Wijk.

De Adelborst der 1ste klasse J. C. Egter is den 22 dezer overgeplaatst van het zoo even genoemde wachtschip aan boord van Z. M. schoenerbrik *Makasser*, op het folio van luitenant ter zee 2de klasse om als zoodanig dienst te doen, terwijl de officier van administratie 3de klasse H. C. Deuffer Wiel, van het dienstdoende wachtschip te Soerabaija overgaat aan boord van Zr. Ms. schroefkorvet *Prinses Amelia* ten einde daarmede naar Nederland terug te keeren.

Volgens een berigt voorkomende in mail editie der *Nieuwe Rotterdamsche Courant* van den 9 Junij jl. zou den Schout bij Nacht G. Vogelpoot, kommandant van Zr. Ms. Zeemagt en O. I. en Inspecteur der Marine op zijn daartoe gedaan verzoek eervol ontslag uit die betrekking zijn verleend en worden vervangen door den tot Schout bij nacht te benoemen kapitein ter zee May, thans Adjudant van Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden.

Binnen kort worden tot versterking van het escader uit Nederland ter dezer reede verwacht Zr. Ms. oorlogs stoomschepen *Amsterdam*, *Berkel* en *Vecht*, zoo mede Zr. Ms. transportschip *Heldin*.

NEDERLANDSCH-INDIE.

BATAVIA.

Het stoomschip *Prins van Oranje*, kapitein J. Prins, is in den avond van den 18den dezer ter onzer reede aangekomen, de mailpakketten aanvoerende met berigten loopende tot den 10den Junij jl.

Gisteren te half vijf uren in den namiddag heeft zich ter dezer plaatse eene aardbeving doen gevoelen, waarvan de beweging verticaal was. Zij schijnt echter geene nadeelige gevolgen gehad te hebben.

Alhier is de tijding ontvangen dat het Nederlandsche schip *Makasser*, kapitein de Boer, met steenkolen van New-Castle naar Batavia, in de Torresstraat totaal is verongelukt. De equipage is te Soerabaija aangebragt.

Aangekomen Vreemdelingen.

van 17 tot 19 Julij 1861.

MARINE HOTEL. De Walt van Westerroode, van Soerabaija. — Hampenius, van Idem. — Hempenius, van Idem. — Goudriaan en echtgenoot, van Samarang. — Grobbé, van Rembang.

HOTEL DES INDES. Paulino, van Tjilatjap. — van Zijp en Echtgenoot, van Idem. — van Heemden Wilji, van Nederland, — Stolte, van de Reede. — Ketjen, van Nederland. — Willemse, van Idem. — Rip, van Idem. — van Papendrecht, van Idem. — Boiosier, van Singapore. — Goojetti, van Idem. — Dieperink, van Nederland. — Krijger, van Idem. — van Looijen, van de Reede. — Mevr. Kampen, van.....

JAVA HOTEL. C. Stilljes, van Calcutta. — J. P. Zuurdeeg, van Nederland. — Radvon, van de Reede. — Meier, van Idem. — Muller, van de Kust.

HOTEL DE L'UNIVERS. W. G. J. Schiederes, van Soerabaija. — J. Basentta, van Singapore. — Boolle, van Batavia. — H. v. d. Woert, Poerwakarta.

Aangekomen Passagiers te Batavia.

van 17 tot 19 Julij 1861.

Met de Ned. Ind. bark Batavia, gezagv. Oei Soewie, de heer Monod de Froideville van Pecalongan

Met het Ned. Ind. stooms. Prins van Oranje, kapt. J. Prins, de 1e Luit. Schaeffer, adj. onder-Offic. Bloga, de hh. H. W. Wood en echtg., G. C van Gogh, R A. Tawcett, Bruno, echg. en 2 kinderen en Z. M. troepen van Singapore via Riouw en Muntok.

Met het Ned. Ind. stooms. Batavia, kapt. G. A. Neije, de kolonel Waleson, kapt. Ruempol, 1e Luit. van Krieken, de hh. Mr. Grobbee, Horne, de Jong, A. F. Goudriaan en echtg. Deibel, G. Kökler, J. van Witterland, Poth en 2 kinderen en Z. M. troepen van Samarang en Soerabaija.

Vertrokken Passagiers van Batavia.

van 17 tot 19 Julij 1861.

Met het Ned. Ind. stooms. Oenarang, kapt. S. van Hulstijn de hh. K. H. van Zadelhoff, Echtg. en zoon, Mevr. van Kampen, 3 jonge jufvrouwen Walker, Mevr van Bulder, Jufvr. Kramers, de hh. van Hengel, H. van Lennep, van Ronkel, J. W. van Raders, Mevr. Pietermaat en zoon, Mev. Marthiezen, Mevr. Hogezand, de hh. H. Brouwer, echtg. en 2 kinderen, Rijswijk v. d. Burch, Ruijsch, Lijenthake, v. Lennep en echtg., M. C. Macartch en echtg., Mevr. Noordziek, Gouv. en 3 kinderen, Mevr. Frederiks en kind, Jufvr. Senerpont Domis, jonge heeren Boutmij, Ament, Zoeteliej, Driessen, Varkevisser, Boers, v. d. Berg, Persijn, Geerdorp en Brouwer naar Soerabaija via Samarang.

— Gedurende de maand April 1861 is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen eene som van *f* 896,445.03^{5}.

De ontvangst over de vier eerste maanden van 1861 bedraagt		*f* 3,270,585.22^{5}
Hieronder is echter begrepen aan fictieve regten op Gouvernements-producten	*f* 401,670.31^{5}	
Aan terugbetaalde regt.	» 38,190.44^{5}	
		» 439,860.76
Zuivere ontvangst		*f* 2,830,722.46^{5}

Gedurende de eerste vier maanden in 1861 is *meer* ontvangen dan over denzelfden tijd:

in 1859 *f* 723,048.17^{5}.
in 1860 » 561,497.85.

— Per stoomboot *Padang*, kapitein Guijot, zijn den 15den Julij 1861 door het postkantoor alhier verzonden.

Per overlandmail via Marseille . .		9231	adressen:
» » » Triëst. . . .		1811	»
» » » Southampton . .		436	»
		11481	adressen.
Naar Singapore	1980		»
» Banka	269		»
» Palembang.	422		»
» Riouw	198		»
		2869	»
Totaal .		14350	adressen.

Banjoemaas. — Zoo als bekend is, werd de hoofdplaats Banjoemaas, tengevolge van den watersnood, door alle ingezetenen verlaten, die zich wijd en zijd verspreidden, en waarvan het meerendeel zich neêrzette op de ten zuiden dier hoofdplaats zich uitstrekkende heuvelenrij, in kleine bamboezen woningen en hutjes, haastig opgeslagen en digt opeen geplaatst.

De regent van Banjoemaas had, nadat het dreigende gevaar geweken was, de wijk genomen naar de begraafplaats zijner familie, genaamd Dawoean, eenige palen westwaarts van het punt, waar de groote massa der bevolking zich met den resident en de Europeanen had neêrgezet.

De bevolking was, sedert dien tijd, niet dan in zeer gering aantal en als het ware man voor man naar de hoofdplaats teruggekeerd. De vrees voor eene herhaling van het onheil was te groot, de aanblik van het tooneel der verwoesting te bedroevend, dan dat de groote massa kon bewogen worden, om naar hare vroegere haardsteden terug te keeren.

Groote verwachting koesterde men echter van den terugkeer des regents, en niet zonder reden; want naauwelijks was de dag bepaald, waarop de regent zijn dalm weder betrekken zou, of van alle kanten zag men de bevolking in de weer, om de tijdelijke bamboezen huisjes over te brengen naar de eigenlijke stad.

De dag van den terukeer de regents was bepaald op den 5den Julij jl.

Reeds den vorigen avond waren de priesters, benevens de geestelijken der perdikandessa's van het regentschap Banjoemas, eenige honderden in getal, in des regents dalm bijeengekomen, om door een godsdienstig feest de zoo zwaar geteisterde woning weder geschikt te maken voor de ontvangst van den regent en zijne familie.

Deze voorbereiding was daarom te meer nuttig, omdat het bijgeloof het gerucht in omloop had gebragt, dat elken nacht in des regents dalm gezucht en gekerm vernomen werd, hetgeen sommigen aan den invloed van booze geesten, anderen aan de daar ter plaatse bij den watersnood omgekomen slagtoffers toeschreven.

De bedoelde voorbereiding had dus de strekking, om dit bijgeloof weg te nemen, en bij de bevolking de overtuiging te vestigen, dat de dalm in zijn vroegeren toestand was teruggebragt.

Reeds vroeg in den morgen van den 5den Julij jl. hadden de straten en wegen van de sedert vier maanden verlatene en als uitgestorvene hoofdplaats een buitengewoon vrolijk aanzien verkregen. Duizende menschen, van alle kanten, zelfs uit andere regentschappen zaamgevloeid, waren op de been. Langs den weg, dien de regent passeren moest, waren eerebogen opgerigt, wapperden de inlandsche vlaggen (oemboels) en lieten de gamelangs zich hooren.

Te negen uren des voormiddags begaf de resident zich, vergezeld van den wd. secretaris, naar den dalm, waar zich de ambtenaren, officieren en ingezetenen der hoofdplaats en omstreken verzameld hadden, en waar zich ook bevonden de regenten van Poerbolingo, Bandjar Negara, Tjilatjap en Poerworkerto.

De regent van Banjoemaas legde den weg van Dawoean tot aan zijn dalm te voet af. Hij werd gevolgd door alle de leden zijner uitgebreide familie, zoo mannen als vrouwen, en zijne volgelingen en bedienden. Zijne oepatjara of staatsie ging hem vooraf, terwijl hij begeleid werd door de hiervoor bedoelde priesters en geestelijken en door al de onder hem dienende inlandsche hoofden van het regentschap tot en met den rang van dessahoofd. Bij den stoet hadden zich aangesloten de voornaamste Chinesche ingezetenen der plaats en eene groote menigte volk terwijl deze indrukwekkende, langzaam voortwandelende optogt werd voorafgegaan door het detachement pradjoerits van de hoofdplaats Banjoemaas. Aan den ingang van den dalm werd de regent opgewacht door eene commissie, bestaande uit waarnd. secretaris, de vier bovenbedoelde regenten en den ambtenaar ter beschikking Mensing, die den regent binnengeleidden tot bij den resident.

Nadat alle de inlandsche hoofden, naar rangorde in en om de pendoppo waren neergezeten, de vrouwelijke leden der familie in het woonhuis waren gegaan en de stilte hersteld was, nam de resident het woord, en wenschte den regent geluk met den terugkeer in de woning zijner vaderen. Hij herinnerde de verzamelde menigte aan de ondervonden ramp, aan het doorgestaan gevaar en aan de slagtoffers van den watersnood. Hij deed op nieuw uitkomen de waardige wijze, waarop de regent zich in dien nood gedragen had, de zorg die hij aan zijne stervende moeder en zijn talrijk gezin niet alleen, maar ook aan die honderdtallen had bewezen, die op de daken zijner woning toevlugt hadden gezocht

De resident wenschte den regent toe, dat hem, onder de bescherming des Allerhoogsten, omringd van zijn gezin, nog vele gelukkige levensjaren mogten geschonken worden, met de kracht en den lust, om door onvermoeiden arbeid, de nog allerwege bestaande sporen van den watersnood spoedig te doen verdwijnen en zijn regentschap eerlang terug te brengen tot de vroegere welvaart en bloei.

Nadat de resident en de regent een broederlijken handdruk gewisseld en de regent dank gezegd had, zoowel voor de geuite wenschen, als voor de feestelijke wijze, waardoor zijn terugkeer in den Dalm werd gekenmerkt, kwamen al de Europeanen den regent hunne gelukwenschen aanbieden, en bragten ook de vier aanwezige jongere regenten hun huldebetoon aan den bejaarden regent van Banjoemaas.

De resident bragt daarop openlijk dank, voor de hulp gedurende en sedert den nood van zoovele zijden ontvangen; wees op de doeltreffende maatregelen door de regering met hetzelfde doel aangewend, en rigtte in het bijzonder het woord tot de aanwezige mindere inlandsche hoofden en ambtenaren, hen aansporende om met vernieuwden lust en moed hunne pligten te vervullen, en mede te werken tot den algemeen gewenschten terugkeer tot den vroegeren staat van zaken; aan hunne zorgen voornamelijk en bij vernieuwing aanbevelende de teelt van tweede gewassen in dit jaar, ten einde daardoor verzekerd te zijn tegen een anders mogelijk te ontstaan gebrek aan voedingsmiddelen.

Eindelijk bragt de resident nog speciaal dank toe aan radhen mas Panko Dirdjo, patih van het regentschap en zoon des regents, die gedurende het verblijf zijns vaders op Dawoean, waar hij veelal door ziekte van eene directe bemoeijenis met de dienstzaken was teruggehouden, ten meeste genoegen van het bestuur diens plaats had vervuld en door zijn gedrag en ijver de goede verwachtingen, die voor de toekomst van hem gekoesterd worden, had bevestigd en versterkt.

Nadat de priesters en geestelijken, in statigen optogt, het plein, waarop de pendoppo staat waren rondgetrokken, was de plegtigheid geëindigd.

Des avonds van denzelfden dag, werd aan alle Europeanen en inlandsche hoofden een feest gegeven in den dalm des regents.

Dat feest duurde tot den volgenden ochtend en eindigde in de beste orde.

De indruk, dien de plegtigheid van den terugkeer en het 's avonds gegeven feest hebben gemaakt, is allergunstigst te noemen.

— Ten vervolge van het voorkomende in ons nommer van 29 Junij jl., omtrent de natuurlijke kinderziekte in het regentschap Poerwokerto, kunnen wij thans mededeelen, dat bij de toen nog onder behandeling gebleven lijders ten getale van 5, is bijgekomen 1, waarvan op den 8sten Julij jl. hersteld waren 3, was overleden 1, zoodat nog 2 personen onder behandeling bleven.

Wester afdeeling van Borneo. (Junij). — In den avond van 30 Junij jl. te 's Kadouw (afdeeling Sintang) 5 huizen verbrand. De oorzaak van dit onheil was onvoorzigtigheid.

De maand Junij heeft zich te Pontianak gekenmerkt door vele regens en hoogen waterstand in de rivier.

In Sambas was de stand van de padi en der tweede gewassen vrij gunstig.

Bali. (Junij). — Afdeeling Boeleleng. De bevolking is werkzaam geweest aan het herstellen van den grooten weg van Pabejan Boeleleng naar Singaredja en van dien van laatstgenoemde plaats naar Kali Boekboek, benevens van de zijwegen die naar een paar dessa's leiden. Als een blijk van de gunstige stemming van hoofden en voornamen jegens het Nederlandsche bestuur kan dienen, dat de moeder van den radja met verscheidene volgelingen ten getale van 36 en een vijftiental hoofden een bezoek hebben gebragt bij den gecommitteerde voor de zaken van Bali en Lombok te Banjoewangi.

Het te veld staande rijstgewas in Sangsit, Patemon en Pengastoelan was door ongedierte aangetast en zou derhalve weinig te oogsten geven.

De prijs van de rijst was *f* 5, zoodat de min gunstige oogst de bevolking weinig drukte.

De handel was vooral levendig in uitvoer van runderen en varkens.

In het landschap Djambrana werd gedurende de maand Junij een maagdenroof (melangandang) gepleegd, welk misdrijf niet was voorgekomen sedert de daarop, in het vorige jaar door den gecommitteerde voor de zaken van Bali en Lombok, gestelde strenge straf.

De gecommitteerde bezocht Djambrana en spoorde de regenten aan om spoedig een begin te maken met den aanleg van den weg van Negara naar Indraloka, waaraan de regenten gevolg zouden geven.

De vaccine werkte voortdurend uitmuntend. Er werden in deze maand ingeënt 18 kinderen.

De stand van het rijstgewas was bijzonder gunstig te noemen, terwijl op sommige plaatsen reeds geoogst werd.

Van Januarij tot Junij werden in Djambrana doorgevoerd 2276 runderen en 176 paarden, omtrent even veel als gedurende het geheele jaar 1860.

(*Jav. Ct.*)

Soerabaija, 11 Julij. Niettegenstaande onlangs, kort na elkander, twee ladingen Sumbawa Paarden op openbare Vendutie verkocht zijn, zoo hebben de 82 Paarden, welke op de Vendutie van heden bij den Heer D. D. van Boeckholtz zijn verkocht dooréén *ƒ* 105 opgebragt.

(*Soer. Nieuwsbode.*)

Soerabaija, 12 Julij. Ter hoogte van Grissee is eene handelspraauw bestemd naar Toeban, in den nacht van den 29 op den 30 Junij jl. door eene praauw karoman met Madurezen bemand, aangevallen en zijn alle handelsartikelen, alsook de kleederen en wapens der opvarenden medegenomen. De Djoeroemoedi heeft de reis naar Toeban doorgezet en aldaar van het voorgevallene kennis gegeven aan de autoreiten.

Uit bovenstaand berigt blijkt maar al te zeer, dat de opvarenden van handelspraauwen, *oogenschijnlijk onschuldige lieden*, zich schuldig maken aan zeeroof.

Zou het getal gevangen zeeroovers 's jaars niet belangrijk grooter zijn, als onze steeds waakzame marine meer acht sloeg op die zoogenaamde onschuldige opvarenden van handelsvaartuigen, die natuurlijk hun uiterste best doen om onze marine, gewoon aan het bekende model der zeerooverspraauwen, zoo mogelijk te verschalken?

— Men schrijft ons van Sumanap, dd. 8 dezer.

Dezer dagen heeft alhier een zonderling voorval plaats gehad. De twee inlanders met name Soedirach en Singa, die den door u vroeger vermelden moord in eene praauw, schuins over de woning van den Assistent-Resident alhier, hebben gepleegd, zijn door den omgaanden regter tot de straffe des doods veroordeeld, welk vonnis door het Hoog geregtshof bekrachtigd op den 4den dezer zou voltrokken worden; voor de galg gekomen, werd hun het vonnis voorgelezen, waarop Soedirah antwoordde, dat hij niet met Singa wilde gehangen worden, aangezien deze onschuldig was, maar dat een Pah Noordassi den bedoelden moord gepleegd en bovendien het geld van de praauw zou gehaald hebben.

Hierop ontkende Singa het feit gepleegd te hebben. De executie werd daarop tot heden uitgesteld en is in goede orde afgeloopen.

Intusschen heeft toch de arrestatie van bovengenoemden Pa Noordassi plaats gehad en is tot dus verre zijne medepligtigheid in deze zaak nog niet gebleken.

Soerabaija, 12 Julij. Men schrijft ons van Sumanap, dat aldaar een maduees, een vroegere mantrie, met name Tjanalla, in de dessa Piengier papas woont.

Die persoon geeft zich uit als hoofd der inlandsche doktors en ook als waarzegger. Bijgeval iemands goederen ontvreemd zijn, wordt hij dikwijls geraadpleegd, dan komt hij gewoonlijk en brengt eene kist mede, gevuld met tooverboeken en flesschen met vergiftige dranken, van deze drank geeft hij een lepel vol aan de belanghebbenden, voorgevende, na vooraf gebeden en wierook gebrand te hebben dat hij, die van dat drankje gebruik maakt en onschuldig is geen letsel zal bekomen, doch dat de schuldige er aan sterven zal. Nu wil men dat sommige zeer bijgeloovige inlanders, misschien wel van den schrik, hieraan zouden overleden zijn; deze drank heeft eene donker blaauwe kleur en gelijkt veel op vitriool.

Hoe het ook zij, de man schijnt zeer rijk te zijn en bij hoog geplaatste Inlanders zeer in aanzien; behalve een viertal vrouwen, waaronder twee Chineesche, zou hij vele huizen en praauwen bezitten.

Door velen der inlandsche bevolking en ook bij de inboorlingen is hij zeer gevreesd, zij stellen een onbepaald vertrouwen in hem en betalen hem gewoonlijk voor ieder bezoek *ƒ* 20.

Bij alle zijne reeds bekende deugden schijnt hij ook een groot opiumschuiver te zijn.

(*Soer. Ct.*)

OFFICIELE BERIGTEN.

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*

BUITENZORG, den 15den Julij 1861. (No. 18).

(Staatsblad no. 62).

Gelezen, enz.

Gelet op artikel 10 alinea 5 van staatsblad 1860, no. 95;

Den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Met wijziging in zoo verre van artikel 10 alinea 1 van staatsblad 1860, no. 95, den prijs der siram-opium gerekend van af 1o Augustus 1861 te stellen op *ƒ* 28,50 (acht en twintig gulden en vijftig centen) per kattie.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van 11 Maart 1861, Litt. A, no. 10, is aan dr. G. Eisinger, laatstelijk 1e stadsgeneesheer te Batavia, thans met verlof in Nederland, verleend eene nadere verlenging van verlof voor den tijd van zes maanden.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van 13 Maart 1861, Litt. A, no. 10, is aan den gewezen letterzetter der 1e klasse bij 's lands drukkerij te Batavia W. F. van Reemdonck, laatstelijk op wachtgeld, thans met verlof in Nederland, verleend eene nadere verlenging van verlof voor den tijd van zes maanden.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Eervol, uit zijne betrekking wegens ziekte, onder toekenning van wachtgeld, de derde kommies bij de directie der producten en civiele magazijnen, F. H. Loussard.

Op zijn verzoek, eervol, wegens ziekte, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, de gewezen klerk bij de weeskamer te Soerabaija A. W. Benton.

Op zijn verzoek, eervol, als lid der commissie, ingesteld bij art. 49 der bepalingen op het beheer van 's lands geldmiddelen (staatsblad 1831 no. 71), J. J. van Emmerik, op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst ontslagen intendant der eerste klasse (hoofd-intendant) der militaire administratie, onder dankbetuiging voor de als zoodanig door hem bewezene diensten.

Benoemd:

Voor het loopende jaar 1861.

Tot lid van de commissie, ingesteld bij art. 49 der bepalingen op het beheer van 's lands-geldmiddelen (staatsblad 1831 no. 71), P. C. W. Auemaet, inspecteur van administratie bij de Nederlandsche marine, waarnemend hoofdadministrateur der marine in Oost-Indie.

Benoemd:

BIJ HET HOOG GEREGTSHOF VAN NEDERLANDSCH INDIE.

Tot eersten substituut griffier, de tweede substituut griffier bij dat hof mr. G. J. Keiser.

Tot tweeden substituut griffier, de buitengewone substituut griffier bij den raad van justitie te Batavia mr. J. W. S. van der Aa.

BIJ DE SUBCOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE DJOKJOKARTA.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, als lid, G. Weijnschenk, onder dankbetuiging voor de als zoodanig door hem bewezen diensten.

Benoemd:

Tot lid, F. G. Beckman.

BIJ HET ROOMSCH-KATHOLIJK-WEESHUIS BESTUUR TE SAMARANG.

Ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, als lid en thesaurier, C. G. Heijligers, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten.

Benoemd:

Tot lid, J. J. Volkert.

Tot thesaurier, het lid F. Pringiers.

Goedgekeurd:

dat door den Directeur der Kultures,

Zijn overgeplaatst:

BIJ DE LANDELIJKE INKOMSTEN EN KULTURES.

Uit de residentie Madura naar de residentie Bantam, ter beschikking van den resident aldaar, de kontroleur der eerste klasse W. H. van der Heil.

Uit de residentie Bantam naar de residentie Bagelen, ter beschikking van den resident aldaar, de kontroleur der eerste klasse L. K. J. Geij van Pittius.

Uit de residentie Bagelen naar de residentie Japara, ter beschikking van den resident aldaar, de kontroleur der eerste klasse A. A. Poets.

Uit de residentie Japara naar de residentie Bagelen, ter beschikking van den resident aldaar, de kontroleur der tweede klasse R. K. van Olden.

Militair epartement.

Verleend:

Een verlof naar Nederland, voor den tijd van een jaar, buiten bezwaar van den lande, aan den eersten luitenant der infanterie T. H. Pourchez.

ADVERTENTIEN.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Rotterdam, 7 Junij. Italie heeft een groot, in vele opzigten onherstelbaar verlies ondergaan. *De graaf de Cavour is Donderdag 6 dezer 's morgens ter 7 uren overleden.* Sedert eenige jaren aan min of meer zorgwekkende congestien naar het hoofd onderhevig, wierp een heviger aanval van dien aard hem eenige dagen geleden op het ziekbed, waarvan hij niet weder is opgestaan. Nog zijn geen nadere bijzonderheden omtrent zijne ziekte en overlijden bekend; alleen weet men door middel van telegrafische dépêches uit Turin, dat hij tot het laatste oogenblik het gebruik zijner verstandelijke vermogens gehad en stervende zijn vast vertrouwen in de toekomstige bestemming van Italie te kennen gegeven heeft.

Groot is de rouw te Turin over zijn dood; zoodra de treurmare bekend was, werden de winkels gesloten en achtte de gemeenteraad het noodig, de burgers in eene bekendmaking tot moed en standvastigheid te vermanen. Er werd dien dag geen beurs gehouden. Toen de zitting der kamer van afgevaardigden geopend werd, vatte de president het woord op en zeide met een ontroerde stem: Ik moet met het diepste smartgevoel de taak vervullen, om aan de kamer de treurige tijding mede te deelen van het overlijden van den graaf de Cavour. Ik ben overtuigd de tolk te zijn van allen, met te verklaren, dat het verlies van dien uitstekenden staatsman eene groote ramp voor het vaderland is. Door de grootte van zijn genie, door de kracht van zijn wil heeft hij in buitengewone omstandigheden uitstekende diensten aan Italie bewezen, en hij was op het punt de kroon op te zetten aan onze gemeenschappelijke verwachtingen en wenschen. Italie moet hem erkentelijk zijn voor hetgeen het aan hem verschuldigd is, en het betreuren hem verloren te hebben. De kamer moet deelnemen aan den rouw, die een nationale rouw is. Ik maak mij tot tolk van hare gedachte met voor te stellen, dat de kamer, om van hare smart te doen blijken, gedurende drie dagen hare zittingen zal schorsen. Ja, mijne heeren, wij zijn ten hoogste bedroefd over het ongeluk, dat ons getroffen heeft, daar het ons van den arbeid en de wijsheid van een uitstekend staatsman berooft; doch wij moeten nogtans den moed niet verliezen, noch den weg verlaten, die tot dusverre door hem is gevolgd; zelfs in zijne laatste woorden op zijn sterfbed legde hij zijn onwankelbaar vertrouwen in de toekomst van Italie aan den dag, en hield hij zich overtuigd dat het beginsel der vrijheid, onafhankelijkheid en eenheid van Italie zal zegevieren. Wij zullen dit mede vertrouwen en ons dus rondom den troon van onzen dapperen en loijalen vorst scharen; dan zullen wij het doel kunnen bereiken, waarvan wij gelukkig niet verre verwijderd zijn."

De heer Minghetti gaf daarop kennis dat hij belast was met ad-interim, de functien van minister van buitenlandsche zaken waar te nemen, en dat generaal Fanti ad-interim belast was met de portefeuille van marine.

Op voorstel van den heer Lanza werd besloten gedurende twintig dagen de tribunes met rouwfloers te behangen.

In den senaat hebben dergelijke manifestatien plaats gehad.

Het zou voorbarig zijn zich reeds nu in gissingen te verdiepen over de gevolgen, welke dit overlijden voor Italie hebben zal. Zooveel mag men evenwel zeggen, dat het noodlottig zijn kan, niet alleen voor Italie, maar zelfs voor geheel Europa, indien hij door geen staatsman vervangen wordt, die doordrongen is van het besef, dat de oplossing der Italiaansche kwestie niet met overhaasting en door geweld, maar slechts geleidelijk kan geschieden. Hopen wij, dat zijn streven voor de zaak, waaraan hij zijn geheele leven gewijd heeft, niet verloren zal wezen; en dat anderen in zijn geest en naar zijn voorbeeld zullen voltooijen, wat hij niet mogt volbrengen.

Overigens ziet het nieuwe koningrijk Italie met ongeduld zijne erkenning door Frankrijk te gemoet; want voor dien tijd is er met geen hoop op goed gevolg aan de geprojecteerde leening te denken. Daar de regeringen van Beijeren, Wurtemberg en Mecklenburg geene diplomatieke stukken verkozen aan te nemen, die tot opschrift droegen: »koningrijk Italie", heeft de regering te Turen het exequatur van de consuls dier staten ingetrokken. De liberale Duitsche dagbladen doen het dwaze van dat verzet der opgemelde Duitsche regeringen uitkomen, die verder gaan dan Pruissen, zelfs dan Oostenrijk, dat hoewel het zich diep gekrenkt moet gevoelen over de gebeurtenissen in Italie, evenwel wijselijk begrepen heeft het internationaal verkeer niet te moeten belemmeren.

Niets nieuws uit Napels. De woelingen van de reactionnaire partij in dit land duren voort en zullen vooreerst nog wel niet ophouden. Een rapport van den heer Nigra is interessant wat betreft het overzigt dat men daardoor krijgt van den moreelen en politieken toestand van dit land, die nog verre van bevredigend is. Overigens is de prins de Carignan als stedehouder afgetreden en door den heer de San Martino vervangen, die de teugels van het bewind met kracht heeft aangegrepen.

De berigten uit Duitschland komen op het volgende neder: Door eenige Zuid-Duitsche regeringen, of beter, door hunne afgevaardigden, wordt te Wurzburg steeds beraadslaagd over de vraag, wie opperbevelhebber der Duitsche oorlogsmagt zal moeten wezen, en sommigen brengen deze bijeenkomst in verband met geruchten, als zouden sommige Zuid-Duitsche middenstaten, die nog onlangs een zoo hevigen toon tegen Frankrijk voerden, zich thans onder de vleugelen van keizer Napoleon, aan wiens oom sommige van hen hunne kroon danken, willen plaatsen, om zich op die wijze te beschermen tegen de aanslagen van Pruissen en de Duitsche Nation.-Vereeniging. Aanvankelijk werden deze geruchten al te ongerijmd geacht, dan dat zij eene ernstige aandacht verdienden. Zij hebben evenwel sedert eenige dagen veld gewonnen, en sommige Engelsche bladen, waaronder de *Saturday Review* en de *Daily News* wijzen er ingelijks op, om Duitschland, en vooral Pruissen te waarschuwen voor het gevaar, dat van dien kant dreigt, terwijl het *National Verein* zelfs eene brochure heeft uitgegeven, om ook zijne waarschuwingen te doen hooren. De *Kölnische Ztg.* wijdde onlangs aan deze zaak een hoofdartikel, waarin vooropgesteld wordt, dat het haar niet gegeven is met eenige zekerheid te zeggen, in hoeverre er grond bestaat voor die waarschuwingen; maar het blad acht het toch raadzaam

almede zijne stem krachtig tegen dergelijk plan te verheffen. En om hieraan te meer nadruk bij te zetten, wijst het op von Borries' bekende bedreiging in de Hannoversche kamer, dat de midden-staten zich wel eens bij Frankrijk konden aansluiten, tot loon waarvoor hij door zijne regering in den gravenstand werd verheven. Natuurlijk dat de *Köln. Ztg.* in de eerste plaats het woord rigt tot Pruissen. Het moet, zegt het blad, ten deze niet met overijling te werk gaan, maar het mag tegenover het gevaar de hand ook niet in den schoot leggen. Aan Pruissen komt het initiatief toe, zich den goeden geest der Duitschers ten nutte te maken, om eene krachtige organisatie in Duitschland tot stand te brengen. Doch de *Saturday Review* lacht om Pruissen, en vol ironie zegt zij: »Pruissen is nimmer tot handelen bereid; nimmer doet het een stap om hen te leiden, die het gaarne zouden willen volgen. Thans zou het tijd zijn om maatregelen tegen het onvermijdelijke te nemen, maar de Hohenzollern blijven ijdele toeschouwers, totdat het onweder uitgebarsten is" — Wat de gemelde brochure van het *National Verein* aangaat, deze dringt als eerste voorwaarde aan op het spoedig tot stand komen eener bonds-*Kriegsverfassung*, waarbij eenheid ten grondslag ligt. Tevens hebben te Manheim liberale leden van de kamers van afgevaardigden in Beijeren, Wurtemberg, Baden, Hessen en Nassau eene bijeenkomst gehouden, ten einde de Duitsche belangen te bespreken en op de bovengenoemde regeringen een wakend oog te houden. — Belangrijk waren de discussien in de Pruissische kamer van afgev. over het voorstel tot eene verhooging van het budget voor oorlog. Op den 28sten Mei duurden die beraadslagingen zeer lang. Er werden toen weder zeer scherpe woorden gewisseld tusschen de kerkelijk-orthodox-reactionaire en de liberale partij. De heer Wageuer, van eerstgenoemde parij, werd door den minister van finantien op kordate wijze teregtgezet, omdat hij de regering bedektelijk had verweten, dat zij de regten van den koning wilde verkorten. De heer v. Vincke antwoordde op eene bedreiging van den heer Wagener, dat de ministers des noods ook buten de grondwet hun gang zouden gaan, dat dit even onmogelijk was, als dat een koning van Pruissen zulk een minister ook maar een uur langer op zijn post liet. De debatten liepen dien en ook den volgenden dag nog niet af, doch in de zitting van 31 Mei werd het verhoogde budget, na door het huis met 750.000 Thl. verminderd te zijn, aangenomen.

De Pruissische kamer is den 5den dezer door den koning in persoon gesloten. Zoo als gebruikelijk is, treedt de koning daarbij in een overzigt van hetgeen door de wetgevende magt in de afgeloopene zitting tot stand is gebragt, en hierover betuigt hij in het algemeen zijne tevredenheid. Van de Rhijntollen sprekende, zegt Z. M., dat deze aanzienlijk verminderd zijn, terwijl de doorvoerregten zijn opgeheven. Van de wet op de grondbelasting gewaagt de koning als volgt » De ongelijkheid der belasting op den grond-eigendom. welke de provincien der monarchie en de verschillende klassen die grond-eigendom bezitten zoolang gescheiden hielden, is eindelijk door de voordragt der regering, waaraan de kamers hare goedkeuring verleend hebben, opgeheven. Door die wet is den lande eene groote dienst bewezen, die ik met te meer dankbaarheid erken, daar ik allezins weet welke offers daardoor gebragt zijn." De Duitsch Deensche kwestie wordt aldus besproken: » De koninklijk Deensche regering heeft aan de eischen des Duitschen bondsdags niet volledig beantwoord. Ook de hierna door genoemde regering gedane aanbiedingen geven nog altoos geen zeker uitzigt, dat de aangelegenheden der Duitsche hertogdommen, die onder den scepter van den koning van Denemarken geplaatst zijn, op behoorlijke wijze vereffend worden. Maar de aard onzer betrekkingen met de groote mogendheden van Europa is een voldoende waarborg, dat zij niet verstoord zullen worden door ernstige maatregelen, die binnen de grenzen van het Duitsche grondgebied noodzakelijk kunnen worden."

Zoo als men uit de laatste zinsnede ziet, wordt het standpunt der Duitsch Deensche kwestie geheel anders voorgesteld, dan de laatste berigten uit Kopenhagen het laten voorkomen. Die berigten toch melden, dat Zweden een voorstel heeft gedaan tot schikking, waarmede de beide groote Duitsche mogendheden, behoudens eenige wijzigingen zich vereenigd hebben.

Hoewel de Hongaren op den duur een stoute taal voeren, komt het echter gelukkig niet tot daden. Na lang verstoken te zijn geweest van de vrijheid van spreken, is het eerste gebruik hetwelk zij thans van die vrijheid maken, dat zij hunne grieven opsommen en zich door verdubbelde hevigheid schadeloos stellen voor den dwang, waaronder zij zoo lang zuchtten. De Oostenrijksche regering is zoo wijs van haar ongenoegen daarover niet openlijk te toonen. Den 5den dezer is het adres van den heer Deak met eene meerderheid van slechts drie stemmen aangenomen. Het zal nu de vraag zijn, of deze uitslag tot een conflict tusschen de regering en den landdag leiden, dan wel, of men op nieuw beproeven zal, tusschen beide uitersten: eenvoudige personeele vereeniging en parlementaire centralisatie, een middelweg te vinden. Indien men aan een schrijven uit Weenen, dd. 1 dezer geloof mag slaan, dan zou in een ministerraad, eenige dagen te voren te Laxenburg gehouden, tot uitgebreide concessien aan de Hongaren besloten en alleen geëischt zijn, dat het leger, de finantien des rijks en het departement van buitenlandsche zaken aan een ondeelbaar rijksministerie onderworpen zullen wezen. Het eigenlijke Hongaarsche ministerie zou dan bestaan uit ministers van binnenlandsche zaken, van onderwijs en eeredienst, van koophandel en justitie, die alleen aan den Hongaarschen landdag verantwoordelijk zijn. De keizer zou voorts den eed afleggen op de Hongaarsche constitutie. Is dit berigt juist, dan blijkt daaruit in allen gevalle, dat de Februarij constitutie niet meer als de hoeksteen van het staatkundig gebouw beschouwd wordt.

Brieven uit Konstantinopel houden in, dat de sultan ernstig ziek is. Het ministerie verkeert dien ten gevolge in groote bezorgdheid, vermits Abd-ul-Aziz, de broeder en opvolger van den sultan, aan het hoofd der orthodoxe party in Turkije staat, zoodat het te vreezen is, dat de dood des sultans het signaal zou wezen voor eene algemeene reactie tegen den invloed der Europesche begrippen. Intusschen is de toestand van den sultan niet zóó zorgbarend of herstel wordt nog mogelijk geacht.

De gevolmagtigden tot regeling van de Syrische aangelegenheid te Konstantinopel zijn het in zooverre omtrent deze kwestie eens geworden, dat zij de noodzakelijkheid eener organisatie van den Libanon onder het bestuur van een opperhoofd uit de Christenen hebben erkend. De vraag was nu maar, uit welke familie daartoe eene keuze moet worden gedaan. Frankrijk had daartoe het oog gevestigd op Medjid van de familie Cheab, doch het schijnt dat die keuze weinig kans op eenig resultaat aanbiedt. Engeland verlangt daarentegen den emir Kazen tot die waardigheid benoemd te zien, hetwelk van de Fransche zijde ook minder bezwaar zou vinden, omdat de voorouders van dezen emir altoos met Frankrijk op een zeer goeden voet hebben gestaan. Tevens verlangde Frankrijk de invoering eener constitutie, volgens welke de te benoemen vorst wel de investituur van de Porte ontvangen, doch even als de onderkoning van Aegypte, onafhankelijk van den sultan blijven zou, slechts met verpligting tot het betalen eener schatting. Binnen de jurisdictie van het aldus gevormd gouvernement zou dan tevens geen enkel Turksch soldaat aanwezig mogen zijn, in welke bepaling men den zekersten waarborg tegen eene herhaling der moordtooneelen meende te zien. Voorts zou de veiligheid der lands door eene afzonderlijke militie gehandhaafd worden. Ook zou de inrigting van het bestuur meer volledig worden gemaakt, door de instelling van twee vergaderingen in den geest van het stelsel van vertegenwoordiging. De eerste zou zijn eene kamer, zamengesteld uit leden die voor hun leven benoemd worden, terwijl de andere zou worden zamengesteld door de kiezers. In ieder dezer beide divans zouden de verschillende nationaliteiten (Drusen, Maronniten, Metualis, Grieken en Armeniers) vertegenwoordigd zijn, en wel in dien zin dat de afgevaardigden van iedere nationaliteit gezamenlijk een raad vormen, die aldaar hetzelfde is wat de commissien onzer wetgevende kamers zijn.

Hoe die zaak zal afloopen is nog onzeker. Volgens de laatste tijdingen uit Konstantinopel, weigert de Porte het voorstel tot benoeming van een Christelijk opperhoofd in Syrie aan te nemen, maar wenscht veel meer het bestuur over dat gewest op te dragen aan Halimpacha, broeder van den onderkoning van Aegypte. Inmiddels is het tijdstip daar, waarop de Fransche troepen Syrie reeds moeten hebben ontruimd.

POLITIEK OVERZIGT.

De tweede kamer is op reces gescheiden en zal eerst den 18den dezer op nieuw bijeenkomen. Intusschen was de eerste kamer vergaderd, om de wetsontwerpen door de tweede aangenomen te beoordeelen. Na eene voor de eerste kamer langdurige beraadslaging werd het ontwerp op de regterlijke organisatie aangenomen. Het voorloopig verslag over de begrooting van kolonien was niet gunstig. De kamer scheen omtrent de voornemens van den minister zeer ongerust. Intusschen is het ontwerp met algemeene stemmen goedgekeurd, nadat de heeren Hartsen en van Andringa de Kempenaer de behoudende politiek hadden verdedigd. De minister van kolonien heeft zijne toezeggingen volgehouden en hen die zich met hem niet konden vereenigen, uitgenoodigd zijne begrooting te verwerpen. De minister van buitenlandsche zaken sprak in denzelfden geest als in de tweede kamer. De postwet, betreffende het uniformport, is in de eerste kamer verworpen. Men beschouwde de vermindering van het port ontijdig, omdat nog zooveel in het postwezen verbeterd moet worden en men de vier tonnen gouds niet wilde missen, die tijdelijk opgeofferd zouden moeten worden.

De inzameling van giften voor de watersnoodlijdenden op Java levert voortdurend goed resultaten op.

De commissie onder de leiding van Z. D. H. Bernhard hertog van Saxen-Weimar, heeft op nieuw aan de heeren jhr. mr. H. C. van der Wijck en N. Trakranen te Batavia overgemaakt *f* 14000; zoodat thans reeds is overgemaakt de som van *f* 55,115, ten behoeve van hen die verliezen hebben geleden, welke niet uit de staatskas kunnen worden vergoed.

Het denkbeeld, allereerst door studenten der koninklijke akademie te Delft opgevat, om eene verloting van voorwerpen van kunst en smaak te houden, heeft door het gansche vaderland den meesten bijval gevonden. Niet alleen dat zich onmiddelijk eenige oud Oost-Ind. hoofd-ambtenaren, te Delft woonachtig, bij die commissie hebben aangesloten en dus mannen, die van nabij weten wat eene ramp beteekent, zoo als Java onlangs heeft getroffen, volkomen met het plan instemden, maar ook thans vormen zich allerwege sub-commissien die met den meesten ijver werkzaam zijn om de uitvoering van het plan der commissie zooveel mogelijk te ondersteunen en te bevorderen.

De talrijke en kostbare geschenken, die de kommissie dagelijks van vele belangstellenden ontvangt, en waaronder in de eerste plaats moeten worden genoemd die van bijna al de leden van het huis van Oranje, doen verwachten dat deze verloting zeer glansrijk zal zijn. Ook onze stadgenooten beijveren zich, zoo door het toezenden van fraaije geschenken voor prijzen, als door het nemen van loten, hunne ingenomenheid aan den dag te leggen.

Mejufvr. Maria Baud te 's Hage heeft voor hare loterij met hetzelfde doel te houden ontvangen H. M. de koningin van Pruissen een door Hd. eigenhandig vervaardigd geschenk als ook een geschenk van Z. K. H. prins Hendrik.

Behalve het reeds opgegevene werd bij de straks vermelde commissie nog ontvangen *f* 1000 uit Utrecht. *f* 1000 van het groot Oosten der orde van vrijmetselaren in Nederland en van de commissie te Schiedam *f* 2340.10. Wijders bragt eene collecte te Leeuwarden gehouden *f* 1450.84 en eene te Meppel gehouden *f* 337.35½ op.

NEDERLAND.

Van den specialen Correspondent van den Java-Bode.

'S GRAVENHAGE, 9 Junij 1861.

»Cavour is dood." Hoe weinig ons vaderland ook betrokken zij bij de Italiaansche aangelegenheden, hoe neutraal het zich ook houdt — al te neutraal zelfs volgens sommigen — ook hier beseft men dat de dood van den grooten italiaanschen Staatsman de belangrijkste gebeurtenis van den dag is. Geen wonder dat ook wij er mede aanvangen. Cavour is de ziel der regtvaardige beweging, welke op het zuidelijk schiereiland een einde heeft gemaakt aan den gewetensdwang; Garibaldi was de hand die het zwaard van den vrijheidskrijg bestierde; Cavour was de geest, die hem leidde. Cavour was de raadsman door wien Victor Emmanuel die grootsche rol speelde, welke hem was toegedacht; hij was de leidsman, het hoofd der groote partij, die zonder hem eenheid en overeenstemming zou hebben gemist; Cavour was niet enkel de man van Piemont, maar de man van Italië en met zijn val is de italiaansche vrijheid wel niet gevallen of in gevaar, maar zij zal nu nog menigen harden kamp te strijden hebben, die haar leidsman haar had doen ontgaan of gemakkelijk gemaakt. Ongetwijfeld doch zullen Rome, Oostenrijk en wie verder belang hebben bij despotisme, van den dood diens uitnemenden Staatsmans partij trekken en de reactie zal zich meder openbaren; maar reactie is geene kracht, zij is slechts eene belemmering en de dood van Cavour moge een geduchte slag voor de italiaansche vrijheid zijn, doodend is die slag niet: ook zonder Willem I heeft Nederland den vrijheidsoorlog voortgezet en de taak van den grondlegger is door anderen overgenomen en ten einde gebragt. Moge dit ook het lot zijn van het jeugdig Italië.

De toestand van Italië was juist eene nieuwe phase ingetreden. Het leger werd op den voet van vrede gebragt, waaruit blijken kan, dat al die geruchten omtrent reactionnaire bewegingen, die de vijanden van den nieuwen staat van zaken met zooveel ophef verspreidden, ten bewijze dat het volk met de verandering niet tevreden was, overdreven zijn. Al de oproerige bewegingen, waarvan men spreekt, worden aangestookt uit Rome, waar Frans van Bourbon nog altijd eene schuilplaats vindt, in de hoop dat er eene kans zal geboren worden om zijne verbeurde regten op het voormalige koningrijk Napels weder te doen gelden Hij heeft getracht zijne zaak te vereenzelvigen met die van den Paus, beseffende dat deze krachtiger verdedigers vond dan hij zelf zich verworven had en terwijl hij het oproer aanstookt — 't geen officieel intusschen door zijne volgelingen ontkend wordt — heeft hij zich een toevlugtsoord gekozen, dat buiten het bereik van het jonge Italië is. Maar eenmaal zal toch de romeinsche kwestie moeten beslist worden en dan is het gedaan met de onstrafbaarheid van den onttroonden koning.

Terwijl men in Italië het leger op den voet van vrede brengt, schijnt Frankrijk op een oorlog bedacht. Men spreekt van de versterking zijner oorlogshavens en de verbinding er van met de vestingen. Men beweert ook dat er eene groote toenadering bestaat tusschen Frankrijk en Spanje en de zeehavens van laatstgenoemd land in staat zullen gesteld worden om die van Portugal te vervangen. Uit het een en ander meent men eene vijandige strekking tegen Engeland te bespeuren. Nogthans blijft men voor dit jaar den vrede voorspellenr al voegt men er ook bij dat, naarmate de vrede lange, duurt de verwikkelingen zooveel te grooter worden en de oorlog zooveel te algemeener zal zijn.

In den krijg tusschen de Staten van Noord-America wordt door Europa geen deel genomen. Zelfs het aanwerven van soldaten heeft geen plaats, en zoo er uit Europesche rijken oorlogschepen derwaarts gaan, zoo als ook uit Nederland, dan geschiedt dit alleen met het oog op de belangen der Nederlanders, die zich in de nieuwe wereld gevestigd hebben. Uit Nederland zullen de *Djambi*, de *Vesuvius*, de *Zeeland* en de *Apeldoorn* derwaarts vertrekken.

Die expeditie geeft weder eenige mutatie in onze marine; eene andere mutatie ook voor Indië van gewigt is de benoeming van de kapitein ter zee May, tot schout-bij-nacht en diens aanstelling tot opperbevelhebber onzer zeemagt in Oost-Indie, ter vervanging van den schout-bij-nacht Vogelpoot, als zoodanig op zijn verzoek eervol ontslagen. De heer May zal de reis per landmail maken en welligt bij de aankomst dezer mail of van de volgende reeds in Indie wezen.

Terwijl die verschillende bodems naar hunne bestemming vertrekken zullen, ligt onze *Evertsen* met zijne ooglijders nog altijd te Wieringen. Gij ziet dat onze zuiderzee eilanden toch ergens goed voor zijn, maar 't zou wel zoo wenschelijk zijn geweest, dat ze ongebruikt bleven en men voor het schip wat ouder hout had gebruikt. Aan te versch hout althans wordt de oogziekte toegeschreven, waaraan de bemanning van dat vaartuig lijdt. Het officiele onderzoek, thans ingesteld, zal doen zien in hoeverre dat vermoeden juist is. Nog een enkel berigt, onze marine betreffende, ten slotte. Het is bekend hoe vele jaren men bezig is aan de herstelling van het drooge dok te Willemsoord, waarvoor telkens nieuwe uitgaven werden gevorderd, en het eene ongeluk het andere volgde, zoodat dit werk, waaraan onze marine dringend behoefte heeft, gedurig werd vertraagd. Thans heeft er weder een ongeval plaats gehad; het machinegebouw, bestemd tot het droogmaken der beide dokken is verzakt — men zal dus weder geduld en geld moeten hebben.

Ik zou nu tot ons leger kunnen overgaan — zoo er iets anders van ware mede te deelen, dan dat de verschillende regementen dezen zomer weder het kamp zullen betrekken, tot groot nadeel voor de beurs der officieren, maar wij hopen tot groot voordeel voor de geoefendheid en de krijgstucht van ons leger. Men trekt het wel in twijfel, maar uw correspondent zal zich wachten in zoodanige kwestien een oordeel uit te spreken. Het uitzigt voor het leger is evenwel dit jaar gunstiger dan ten vorigen jare, toen onze geheele krijgsmagt geweekt werd; althans men voorspelt nu een droogen zomer, en veel warmte: wie nu nog geweekt mogt wezen zal dan wel geheel opdroogen.

Maar 't is een weêrvoorspelling dus al even weinig te

voorspellen als eene politieke gebeurtenis in onze dagen, en ze is, even als die politieke gebeurtenissen, gebaseerd op het grooter of kleiner aantal vallende sterren. Voorheen berekende men het weder naar den stand der maan; dan Antonio Magino telde op zijne knoopen; thans hebben de geleerden tot uitgangspunt het getal vallende sterren genomen . . . men zal erkennen dat ook dit punt van uitgang wel eenige vastheid mist.

Er is aan de kamperende troepen nog een ander uitzigt geopend, waarmede de soldaten minder ingenomen zullen zijn. Het was de gewoonte hun des morgens, vóór den aanvang der exercitien een borrel te geven: deze is thans afgeschaft en zal vervangen worden door een kop thee of koffij. Het schijnt een onbeduidende maatregel; om het beginsel verdient hij evenwel goedkeuring: onze militairen zullen nu niet stelselmatig op kommando in meerdere of mindere mate bedwelmd worden; willen zij zich toch bedwelmen, zooveel te erger voor hen, maar de bevelhebbers zijn er dan althans onschuldig aan.

Z. M. de Koning, die zich thans naar het Loo begeeft, zal waarschijnlijk het kamp met een bezoek vereeren.

Heeft Zijne Majesteit de residentie verlaten, waardoor in de hoogere kringen, die zich naar het buitenland of hunne landgoederen begeven, in den regel stilte ontstaat, ook de politieke zamenleving levert weinig belangrijks op. De kamers zijn niet vergaderd: na de afstemming der postwet hebben ook de hoogst-aangeslagenen hunne haardsteden weder opgezocht. De regterlijke inrigting heeft genade gevonden in hunne oogen; niettegenstaande eene vrij sterke oppositie is de heer Godefroi er in geslaagd zijn ontwerp door de Eerste Kamer te doen aannemen met 25 tegen 11 stemmen. Dat is slechts het begin van het einde, de regterlijke inrigting kan, zoo als hij daar ligt, niet worden ingevoerd: voor het in werking brengen der wet is o. a. ook noodig de zetels der arrondissements regtbanken te bepalen en zoo de opheffing van zes hoven reeds oppositie uitgelokt heeft, die min of meer haar grond vond in lokale belangen, niet minder zal dit geval zijn, wanneer het de verplaatsing van arrondissements-regtbanken betreft. Ook andere regterlijke wetten moeten ten gevolge dezer nieuwe inrigting eene herziening ondergaan en dan — zullen wij eene volmaakte regtspleging hebben? Wij gelooven het niet; wij willen nog niet eens zoo zeker zeggen, dat de regtspleging beter zal zijn dan de nu bestaande, evenmin als wij daarom beweren dat zij slechter wezen zal. Maar wij zijn eenigzins tot de conclusie gekomen van dien niet-regtsgeleerde, die aan een deskundige vroeg waar men beter regt sprak, in Engeland, Frankrijk of sommige Duitsche staten. — Men spreekt in Engeland goed regt en en Frankrijk spreekt men goed regt en ook in sommige Duitsche staten wordt goed regt gesproken. — »Naardien nu in elk van die drie rijken eene verschillende regtspleging bestaat, schijnt het er dus practisch niet veel toe te doen *hoe* de inrigting is" was de conclusie van den niet-regtsgeleerde en hij liet zich aan de lotgevallen der wetsontwerpen betreffende de regterlijke inrigting niet meer gelegen liggen, hij liet de advokaten er het hunne van zeggen. Het gold slechts de saus waarmede de haan moest gebraden worden, maar gebraden te worden bleef zijn lot.

Is de regterlijke organisatie aangenomen, de postwet is het slagtoffer geweest der gewoonte van de hoogst aangeslagenen om elk jaar één wetsontwerp te doen vallen. Ditmaal was de poswet de bok der ongeregtigheid, die bewijzen zou dat de Eerste Kamer niet enkel geld kost aan den staat, maar ook een schadelijken invloed kan uitoefenen. De postwet van 1850 bevatte in zich het beginsel van uniform port; in 1856 is eene schrede verder op dien weg gedaan, en zoowel de wet van 50 als van 56 is zonder tegenkanting door de Eerste Kamer aangenomen. Consequent ware het geweest nu ook dit ontwerp goed te keuren, dat behalve vele andere verbeteringen ook het uniform port invoerde. Neen, zeiden de heeren, dan zouden wij al te consequent wezen. Een weinigje inconsequentie brengt de geest des tijds mede: wij hebben a en b gezegd, maar c zeggen wij niet; wij hebben millioenen voor de spoorwegen toegestaan; dit verlies van vier ton dat door het vermeerderd brievenvervoer weldra weder gevonden zal worden, kunnen wij niet toestaan; wij zien in het postwezen niet veel anders dan eene belasting; wilt gij belastingen afschaffen, dan zijn er andere die meer drukken; bijvoorbeeld de zegelbelasting! Verbeeld u eens welk eene onbillijkheid — zoo sprak een der hoogst-aangeslagenen zeer naief: als gij u beklaagt te veel belasting betaald te hebben, dan moet gij zelfs voor het papier, waarop die klagt geschreven staat, eerst nogmaals belasting betalen! — 't Is om koud van te worden: zou hij misschien verlangen, dat slechts zegelbelasting betaald werd, wanneer men zich beklaagde te veel belasting opgebragt te hebben? Andere leden zeiden, dat zij dit ontwerp afkeurden, omdat de aansluiting met Duitschland niet behoorlijk plaats had. De minister verklaarde, dat er geen verband tusschen die beide kwestien bestond; nogtans hield men het argument vast en stemde op dien grond tegen. De Eerste Kamer heeft zich hare reputatie als vijfde rad aan den wagen weder waardig gemaakt door wederom eene belemmering op den weg van vooruitgang op te werpen. Als zij dan toch iets wil afstemmen moest zij zich tot de naturalisatie wetten bepalen; daar lijdt ten minste slechts één enkel persoon onder.

Nog in een ander opzigt heeft de Eerste Kamer zich in een ongunstig licht vertoond. De discussien over de definitieve vaststelling van het XIde hoofdstuk der staatsbegrooting waren inderdaad merkwaardig. Terwijl men in de Tweede Kamer bijna algemeen het programma der regering afkeurde, maar zooveel te meer waarde hechtte aan de Memorie van beantwoording betreffende dit wetsontwerp — waarin de Ministers van Kolonien zich geheel in strijd met het programma, als een voorstander der liberale koloniale politiek doen kennen — zeiden vele leden der Eerste Kamer hunne adhaesie te schenken aan het programma, en waarschuwden zij den Minister voor elke poging tot vooruitgang, zoo als in de memorie lag opgesloten. Het wonderbaarlijkst gedroeg zich een zekere heer Hartsen, een aristocratisch Amsterdamsch handelaar, wiens koloniale beginselen die van den vasthoudendsten behoudsman overtreffen. Vrije arbeid was de dood voor Java; de afschaffing van het consignatie-stelsel de ondergang van Nederland; de particuliere industrie stelde ons aan allerlei politieke onheilen bloot; de verkoop van producten op Java zou onlusten veroorzaken; de drukpers, ook de Nederlandsche voor zooveel zij zich met Indische zaken inliet, moest beteugeld worden; de overlegging der begrooting voor Indie aan onze vertegenwoordiging zou leiden tot het prijs geven van het bestuur over Indie! In dien geest sprak ook de heer van Andringa de Kempenaar. Andere leden sloegen een beteren toon aan; en de Minister zelf handhaafde hetgeen hij in de Tweede Kamer gezegd had. Omtrent de redevoering van den heer Hartsen verklaarde hij, dat zij reeds gecondemneerd was door de wet op het beleid der Regering in Indie. Ten slotte zeide dat, hij, zoo men er zich niet mede vereenigen kan, de Kamer zijne begrooting maar moest afstemmen. En met algemeene stemmen werd die begrooting aangenomen.

Uit die aanneming kan wel geenszins afgeleid worden dat de Eerste Kamer zich na diens redevoering met de beginselen van den Minister van Kolonien vereenigt, evenmin als aan de aanneming door de Tweede Kamer de beteekenis kan gehecht worden welke de Minister van Buitenlandsche zaken er aan wenschte te geven, namelijk de instemming met het programma. Het een noch het andere votum heeft eene politieke beteekenis: het geldt een budget, dat op zich zelf goed is. Maar de zienswijze der Eerste Kamer, zoowel doorstralende in het verslag over dit wetsontwerp als uit de redevoeringen van sommige harer leden, is zoo reactionnair, dat men inderdaad eenige ongerustheid zou koesteren omtrent de belemmeringen die zij ten opzigte voor den vooruitgang ook in Nederlandsch Indie in den weg zou kunnen werpen. Het is ook hier als met de postwet: het reglement op het beleid der regering in Nederlandsch-Indie, waarin de beginselen zijn vastgesteld, heeft de Kamer zonder discussie aangenomen: de toepassing van die beginselen wil zij tegenwerken. 't Is treurig. (*Wordt vervolgd.*)

Rotterdam, 7 Junij. Sedert ons vorig berigt heeft de weersgesteldheid hier te lande geene groote veranderingen ondergaan. De warmte bleef hoogst matig, zoodat de thermometer een enkele maal naauwelijks 70° F. bereikte. In verhouding tot die warmte tellen wij buitengewoon veel onweders. De bliksem is op verschillende plaatsen ingeslagen, doch heeft geene noemenswaardige schade aangerigt; alleen is te Zeelst de persoon van F. Timmers door den bliksem gedood en zijn nog een paar andere personen meer of minder gewond. Er viel gedurende de laatste dagen ook veel regen. Overigens wordt het weder voortdurend zeer gunstig geacht voor den plantengroei. Uit alle oorden des lands wordt gemeld dat de veldgewassen voortreffelijk staan en men een rijken oogst te gemoet ziet.

— Den 26sten Mei heeft het Groot Oosten der Nederlanden zijne jaarlijksche algemeene vergadering gehouden. Een groot aantal afgevaardigden was uit vele oorden opgekomen tot bijwoning dier vereeniging, waaraan ook werd deelgenomen door Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden, die dit jaar vijf-en-veertig jaren aan het hoofd der Orde van Vrijmetselaren in Nederland heeft gestaan; eene gebeurtenis die op luisterrijke wijze herdacht is. Bij deze gelegenheid is in het gebouw der Orde eene tentoonstelling geopend van voorwerpen uitsluitend betreffende de Vrijmetselarij, die in hooge mate de belangstelling der bezoekers opgewekt heeft. Zij onderscheidde zich door hare uitgebreidheid en de belangrijkheid der ten toon gespreide stukken, voornamelijk van oorkonden, oudheden, gedenkpenningen, onderscheidingsteekenen, afbeelsels van leden der orde, stempels, zegels, schilderijen, boekwerken en verdere bijzonderheden. Inzonderheid was de aandacht gevestigd op de verzameling van gedenkpenningen die als eenig in hare soort te beschouwen is, als bestaande uit medailles niet alleen in dit land, maar ook in andere rijken geslagen. De tentoonstelling, die gedurende die week ter bezigtiging van orde-leden geopend bleef, heeft de overtuiging geschonken, dat de archieven van het Groot-Oosten een schoonen voorraad van bouwstoffen in zich bevatten die ook voor geschiedschrijvers van gewigt kan zijn. Na afloop der werkzaamheden hebben de leden van het Groot-Oosten zich aan een banket in den Ouden Doelen vereenigd.

Den 27sten vereenigde men zich aan een gemeenschappelijk feestmaal waaraan ook Z. K. H. prins Frederik als grootmeester-nationaal deel nam. Door de Broederschap werd ƒ 1000 afgezonderd voor de watersnoodlijdenden op Java.

— De heer Rochussen is den 26sten Mei uit de residentie naar het zuiden van Frankrijk vertrokken. Na aldaar eenigen tijd te hebben vertoefd is hij voornemens zich naar Kopenhagen te begeven. Gelijk men weet is ook de heer van Hall buitenslands reizende.

— Bij beschikking des ministers van binnenl. zaken, is bepaald dat de verkiezing van een lid voor de tweede kamer der statengeneraal in het hoofdkiesdistrict Gouda, welke moet plaats hebben ten gevolge van het aannemen der betrekking van officier van justitie bij de arrondissements-regtbank te 's Gravenhage, door jhr. mr. *W. M. de Brauw*, zal geschieden op Dingsdag den 18den Junij, en dat, zoo eene herstemming noodig is, deze zal plaats op Dingsdag den 2den Julij aanstaande.

— Uit eene goede bron vernemen wij, dat het ministerie iemand belast heeft met de zamenstelling eener nieuwe wet op de registratie.

— Z. M. heeft, op verzoek, **eervol ontslag verleend** aan den kolonel *C. G. van Dentzsch*, chef van het wapen der artillerie van het leger in Nederlandsch-Indie; aan den Oost-Indischen hoofd-ambtenaar *J. H. Vemer*, laatstelijk direkteur van financien in Nederl. Indie, beiden met toekenning van pensioen, en aan den luit. ter zee 2de kl. *J. van Assen*, dienende in Oost-Indie.

— Den 2den dezer is in den ouderdom van 40 jaren te 's Gravenhage overleden de heer F. H. Koster, kolonel van het Indisch leger, laatstelijk chef van den generalen staf, ridder der beide Nederl. orden. In den morgen van den 5den had, zonder militaire eerbewijzingen, op de burgerlijke begraafplaats de ter aardebestelling plaats. De lijkkoets werd gevolgd door een viertal koetsen, waarin de naaste bloedverwanten van den overledene en vele hoofd- en verdere officieren van het Indisch leger en vrienden gezeten waren, om den overledene de laatste eer te bewijzen.

— De Overland post, loopende tot den 10den April is den 26sten Mei hier te lande aangekomen.

— Den 25sten Mei arriveerde alhier per spoor, komende van Harderwijk, een detachement suppletie-troepen, sterk 25 gewapende onder-officieren en manschappen, onder bevel van den majoor P. G. A. Anemaet, medegeleiders de 2de luits, J. Boelsums en H. W. Genger, allen van het wapen der inf., keerende voornoemde majoor naar Java van verlof terug. Genoemde troepen zijn terstond overgegaan aan boord van het Ned. barkschip *Tollens*, kapt. Verhagen, waarmede de reis, via St. George d' Elmma, naar Java zal worden aanvaard.

— Op den 31sten Mei is namens de te Batavia gevestigde Maatschappij tot Nut van 't Algemeen in Nederlandsch-Indie, aan den dezer dagen te 's Hage van Java aangekomen heer J. Munnich, gewezen lid van het collegie van boedelmeesteren te Batavia, besturend lid van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen en laatstelijk secretaris van de eerstgenoemde Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, een geschenk uitgereikt, bestaande in een zilveren inktkoker met toepasselijke versiering en opschrift, doelende op den aard en de strekking der maatschappij, op de instellingen die door haar in het leven zijn geroepen, op hetgeen zij verder voor ontwikkeling, beschaving en voordeel der bevolking in Oost-Indie beoogt, en op de diensten, die de heer J. Munich sedert de oprigting der maatschappij, als medebestuurder, onafgebroken met ijver en volharding aan haar heeft bewezen.

Dit geschenk, benevens het eere-lidmaatschap der maatschappij, werd aan den heer Munnich aangeboden als een blijk van erkentelijkheid wegens en hulde aan zijne diensten, van hooge achting voor zijne talenten en van waardering der verdiensten, waarmede hij de maatschappij steeds door zijne ijverige medewerking heeft gesteund.

De heer Th. F. Schill, als oud-voorzitter der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indie, met de uitreiking van het geschenk b last, heeft zich daartoe met de heeren D. W. Schiff en J. R. Kleijn, als oud-leden der maatschappij in commissie gesteld, en bood het geschenk met eene passende toespraak aan, die door den heer Munnich met hartelijkheid werd beantwoord.

De heer J. Munnich is, als besturend lid van het Genootschap van Kunsten en Wetenschappen te Batavia ook de onderscheiding ten deel gevallen van door den keizer van Oostenrijk te worden benoemd tot ridder der orde van Franz Joseph en door het keizerlijk koninklijk Geographisch Genootschap te Weenen tot een harer corresponderende leden.

BELGIE

Brussel, 20 Mei Het volgende zeldzame geval heeft hier dezer dagen plaats gevonden. Voor ongeveer elf jaren huwde de banketbakker B. alhier, doch hetzij hij in zijne vrouw niet de gewenschte levensgezellin vond of geen schik in het echtelijk leven — hij vertrok een jaar na zijn huwelijk plotseling naar Londen en liet in 10 jaren van daar niets van zich hooren. De zeer bedroefde strooweduwe wachtte geduldig den wettigen termijn af, doch toen zij eindelijk in het bezit der vereischte papieren was dacht zij er ernstig aan weder een man te nemen. Ook had zij reeds het oog op iemand, doch moest zich wegens familiezaken vooraf eenige dagen naar Antwerpen begeven, alwaar zij dan ook aankwam en in een hotel haar intrek nam.

Den dag na hare aankomst vraagt een man met een langen baard eveneens eene logeerkamer in dit hotel. Het was de banketbakker B. Man en vrouw herkennen elkander en verzoenen zich ras. Tevens deelt B. zijne hervonden echtgenoot mede, dat hij voornemens is naar America te vertrekken. Zij is volkomen tevreden hem derwaarts te vergezellen. Wel is waar doet het haar leed, haren bruidegom te Brussel vruchteloos op hare komst te laten wachten, doch zij brengt dit offer aan haren nieuwen huwelijksplicht. Men sluit derhalve eene overeenkomst betreffende den overtogt op een Americaansch schip en houdt zich met alle voorbereidingen tot het vertrek bezig. Doch juist op den oogenblik der inscheping ontmoet het op nieuw vereenigd echtpaar eene Engelsche vrouw met vier kinderen, die eveneens bewijst de wettige echtgenoot van den pasteibakker B. te zijn en den vader van hare kinderen terugeischte.

Na eenige oogenblikken van wederzijdsche verlegenheid weten de drie zeldzaam verbonden personen de gerezen moeijelijkheden even uitmuntend als spoedig uit den weg te ruimen. Mevr. B. herinnert zich het eerst met vreugde, dat zij haren te Brussel achtergelaten bruidegom nog niet heeft afgeschreven, en neemt spoedig een plaats op den spoorwagen, om nog in tijds hare huwelijksplannen te kunnen verwezenlijken, terwijl Mevr. B. de Tweede den teruggevonden gemaal naar Hull terug voert, nadat hij haar plegtig had beloofd, zich niet weder met zulke avonturen te zullen inlaten!

ENGELAND.

Londen. 7 Junij. In de zitting van het Huis der Lords op gisteren, gaf lord Wodehouse kennis van het overlijden van graaf Cavour. Het behoor niet aan mij, voegde spreker er bij, den lof te verkondigen van dien uitstekenden staatsman. De geschiedenis zal hem regt laten wedervaren. Hoeveel verschil van meening er ook moge bestaan ten opzigte van de door hem gevolgde staatkunde, er kan geen verschil van gevoelen bestaan over de uitgestrektheid der ramp, die Italie in dit oogenblik van krisis getroffen heeft.

Lord Brougham verklaarde dezelfde meening als lord Wodehouse te zijn toegedaan. Graaf Cavour, zeide hij was een man van groot talent en van veel staatkundig beleid, die gewigtige diensten aan zijn vaderland en aan Italie in het algemeen heeft bewezen. Men moet zijn dood betreuren als de grootste ramp, welke de heilige zaak, waarvan iedereen het welgelukken wenscht kon treffen.

De graaf van Malmesbury zeide ongeveer het volgende: Ik heb op twee tijdstippen van mijne loopbaan officiele betrekkingen met graaf Cavour gehad, en ik moet verklaren, dat ik hem als een zeer groot man beschouw. Wij moeten hopen, dat de Italianen, op de hoogte, waarop zij thans gekomen zijn, zullen voortgaan met dezelfde vastberadenheid en voorzigtigheid in hun gedrag aan den dag te leggen, waarvan zij gedurende het bestuur van den graaf Cavour de bewijzen hebben gegeven. De herinnering aan hem strekte hun tot rigtsnoer en voorbeeld, want het is van het hoogste belang, dat zij blijven voortgaan op den weg hun door dien grooten staatsman aangewezen; dit is niet alleen in hun eigen belang, maar ook in dat van geheel Europa.

De markies van Bath drukte de vrees uit, dat de dood van graaf Cavour Italie aan nieuwe intrigues en beroeringen zal bloot stellen.

Lord Stratford de Redcliffe verklaarde eveneens, dat, welke ook de zienswijze over de politiek van den overledene moge zijn, de dood van dien staatsman als eene groote ramp beschouwd moet worden.

— Blondin heeft gisteren in het glazen paleis omeletten op het touw gebakken. Het was wederom een ijzingwekkend gezigt den koorddanser, met een geheel braadtoestel, tot op de helft van het 200 voet boven den grond gespannen touw te zien naderen en zijne kookmachine in orde brengen. Ofschoon hij verscheiden malen zijne vingers brandde, slaagde het baksel naar wensch, ten bewijze waarvan hij een pannekoek op een blaadje naar beneden liet zakken om door het publiek geïnspecteerd te worden.

— Dezer dagen is van Fransche zijde gemeld, dat de werken aan het Suez-kanaal zeer naar wensch vorderden, dat ruim 8000 inlanders uit vrijen wil daarbij gebezigd werden, uitgelokt door goed loon en dat reeds binnen een jaar tijds kleine vaartuigen uit de Middellandsche in de Roode zee zouden kunnen varen. De *Times* laat zich echter uit Alexandrie dd. 27 Mei schrijven, dat er weinig wezenlijke vordering der werken zigtbaar is en het getal arbeiders zich tot een duizendtal bepaalt, hetwelk de Heer de Lesseps enkel door dwang en met hulp van de Aegyptische regering heeft bijeen gebragt.

Londen, 8 Junij. In het Lagerhuis heeft de heer Liddell gevraagd of het door H. M. regering aan de vereenigde Staten van America en aan de Geconfedereerde Staten gedane voorstel, om hare oorlogs- en kaperschepen te verbieden prijzen op te brengen in de havens van het Vereenigd Koningrijk of zijne kolonien en bezittingen, in overeenstemming met de precedenten was.

Lord John Russell antwoordde dat H. M. regering geen voorstel had gedaan; maar dat er bevelen waren gezonden om aan de oorlogs- en kaperschepen van beide partijen te beletten, hunne prijzen in onze havens op te brengen. Wat de kwestie betreft, hoe vroeger gehandeld is, deze is moeijelijk te beantwoorden, daar er in den laatsten tijd bijna geen zee-oorlog is gevoerd, waarin Engeland neutraal is gebleven. De regtsgeleerden der kroon zijn van meening, dat het aan geen twijfel onderhevig is, dat het volkenregt aan iederen staat de bevoegdheid toekent om geene prijzen in zijne havens te laten opbrengen.

De heer Dunlop vroeg of het waar was dat de heer Graham Dunlop (een neef van den spreker) op verlangen der Oostenrijksche regering van Pesth naar Weenen is teruggeroepen, en of zijne gedragslijn aldaar aan de Oostenrijksche regering billijke reden tot klagten had gegeven.

Lord John Russell antwoordde dat de heer Dunlop, attaché der Oostenrijksche ambassade te Weenen, op zijn eigen wensch en nien van zijn gezant, naar Pesth was gezonden; doch de Oostenrijksche regering maakte spoedig de opmerking, dat zijne aanwezigheid aldaar als eene aanmoediging der misnoegde partij in Hongarije zou kunnen beschouwd worden. H. M. regering had daarop geantwoord, dat, zoo het der Oostenrijksche regering aangenaam was, de heer Dunlop uit Pesth teruggeroepen zou worden, aangezien Engeland geen regt heeft een attaché te Pesth er op na te houden. De Oostenrijksche regering gaf alsnu te kennen, dat zij de terugroeping gaarne zoude zien, hoewel zij zich niet te beklagen had over het gedrag van den heer Dunlop. Aan dit verzoek werd dan ook gevolg gegeven.

— De *Morning Post* bevat een uit Parijs gedagteekend schrijven, onder het opschrift: *Orleanisme*, en dat men denkt dat door den heer de Persigny-zelven geschreven of althans door hem gedicteerd is. »Ik ben verwonderd, zegt de schrijver, dat het heden ten dage in Engeland eenigzins mode is geworden de Orleanistische partij als de vertegenwoordigster der vrijheid in Frankrijk te beschouwen. Wel verre van ten gunste der parlementaire vrijheid gestemd te zijn, heeft er nimmer eene monarchie bestaan, welke minder met dat regime vereenzelvigd was." Vervolgens wordt de Julijmonarchie als een toonbeeld van centralisatie, omkooping en protectie afgeschilderd. Thans nog ondervindt het keizerrijk de nadeelige gevolgen van die nalatenschap. »Een geheel geslacht zal voorbijgaan, alvorens Frankrijk van de overlevering van het Orleanisme verlost zal zijn." Niettemin tracht de schrijver in het verdere gedeelte van zijn brief te betoogen dat het keizerrijk van die partij weinig of niets te duchten heeft.

— Pater Gavazzi, die zich weder te Londen bevindt, heeft ll. Dingsdag in St. James Hall eene voorlezing gehouden over de reformatie in Italie, en liet het daarbij niet aan voorspellingen ontbreken. Voor het einde van 1861, verzekerde hij, zouden de Franschen en de paus Rome hebben verlaten en hij (Gavazzi) zoude in het Colyseum prediken.

— De geldinzamelingen ten behoeve van de noodlijdenden door den hongersnood in Indie, welke tot het cijfer van £ 140.000 zijn geklommen, zijn gisteren gesloten, nadat uit officieele berigten gebleken is dat de ramp niet die uitgestrektheid heeft als men aanvankelijk dacht, en de verzonden gelden dus voldoende zijn om in den nood te voorzien.

— Blijkens de onlangs plaats gehad hebbende volkstelling bedraagt de bevolking van Engeland met inbegrip van Wallis en de tot Engeland behoorende eilanden 20,061,725 zielen, hetgeen eene vermeerdering in de laatste tien jaren van 2,134,116 aantoont.

FRANKRIJK.

Parijs, 7 Junij. Men beweert dat het overlijden van wijlen graaf Cavour en de gevolgen, die daaruit voor Italie kunnen voortspruiten, nog altijd bijna uitsluitend het onderwerp der gesprekken uitmaken. Na de wijze, waarop de officieele en half-officieele bladen zich over dit treurige voorval hebben uitgelaten, is men echter thans vrij algemeen van meening, dat het overlijden van graaf Cavour de erkenning van het koningrijk Italie veeleer verhaasten dan belemmeren zal. De eigenhandige brief, door den Keizer aan Koning Victor Emmanuel geschreven, is, naar men zegt, daaromtrent vrij duidelijk, en daarin wordt kennis gegeven dat Frankrijk zich niet langer tegen de eenheid van Italie zal verzetten, zoodra Sardinie er in geslaagd zal zijn, de vacature door den dood van den Sardinischen minister ontstaan, op behoorlijke wijze aan te vallen. Dit wordt althans in gewoonlijk zeer goed onderrigte kringen verzekerd. Men begrijpt dus al het gewigt van de zamenstelling van een nieuw kabinet te Turijn, en het zal zeker geene verwondering verwekken, indien men meldt, dat de Graaf Vimercati Keizer Napoleon geregeld op de hoogte houdt van den staat dier kwestie en daartoe reeds verscheidene malen te Fontainebleau is geweest. Hoewel velen hier betwijfelen, dat de Heeren Ratazzi en Recasoli tegelijkertijd in dat ministerie zullen plaats nemen, kan men echter als zeker melden dat het plan dier combinatie aan den Keizer is onderworpen en Z. M. het gevoelen van den Koning Victor Emanuel is toegedaan, volgens hetwelk het noodig is in het nieuwe kabinet de meeningen van beide mannen te vertegenwoordigen, ten einde te beletten dat het overlijden van den Graaf Cavour het sein worde tot een strijd tusschen de verschillende partijen om zich van het bewind meester te maken.

— Onmiddelijk nadat Mw. Ristori van haren vriend, den minister Minghetti berigt van het overlijden van graaf Cavour had ontvangen, besloot zij dien avond de voorstelling van *Medea* geen voortgang te doen hebben. Zij gaf daarvan kennis aan den minister van staat en deed op de aankondigings-biljetten een strook papier met rouwranden en de woorden: *gesloten wegens den algemeenen rouw in Italie* plaatsen. Daarop volgde een verbod van den Heer Walewski. Mw. Ristori deed dit alsnu vervangen door de aankondiging *gesloten wegens den dood van den minister Cavour*; het verbod werd echter herhaald. Men plakte alsnu eene aankondiging aan, omringd van rouwranden en het enkele woord *gesloten*. De rouwranden moesten ook worden weggenomen, terwijl Mw. Ristori tevens berigt ontving, dat zij den 8sten Junij voor het laatst in dit saizoen mogt optreden. De artisten hebben, waarschijnlijk om zich over dit incident te troosten, thans besloten den rouw aan te nemen.

— Niet alleen *L'ami de la religion* maar ook *le Monde* hebben eene depêche van Rome van 6 dezer medegedeeld, waarin gesproken wordt van eene ongesteldheid die den H. Vader heeft belet de processie van het *Corpus Christi* bij te wonen. Deze mededeeling is echter in strijd met particuliere berigten, volgens welke dit reeds den 30sten Mei heeft plaats gehad en Pius IX daarbij in persoon het sacrament droeg op den draagstoel gezeten, *sedis gestatoria* genaamd.

— Hier maakt het volgende bon-mot van Liszt furore. Op eene der laatste soirées zeide de Keizer in den loop van het gesprek; »Het is mij of ik honderd jaar oud ben." »'t Verwondert mij niets, Sire!" antwoordde de pianist: »Vous êtes le Siècle."

— Onder de brochures, die in de laatste dagen in het licht zijn verschenen, trekt vooral eene, die den karakteristieken titel van *La revanche de Waterloo et l'Angleterre* draagt, de aandacht. Men zegt dat de brochure geen officieel karakter heeft, maar men herkent er toch den kanselarij-stijl in en zij bevat buitendien eenige zeer goed geschreven bladzijden van den heer de Persigny over de Engelsche alliantie. Deze nieuwe brochure is zeer gematigd van toon, doch laat toch uitkomen dat een casus belli zeer wel mogelijk is. De schrijver schijnt overigens een voorstander van de *entente cordiale* te zijn.

DUITSCHLAND.

Weenen, 18 Mei. Men schijnt hier een oorlog in den aanstaanden zomer niet meer te duchten. De veldtuigmeester graaf v. Benedek heeft over het onder zijn bevel staande tweede leger eene minutieuse inspectie gehouden en na afloop daarvan verloven op uitgebreide schaal toegestaan, zoodat de sterkte der compagnien ten naastenbij weder gelijk zal komen met die van den vredestijd. Graaf Benedek-zelf zal twee maanden in Karlsbad gaan doorbrengen. Aan de troepen op de zuidelijke grenzen des rijks worden echter geene verloven toegestaan, en velen gelooven, dat deze bestemd zijn voor eene interventie in de oproerige Turksche provincien, bijaldien de rust aldaar door de Turken alleen niet kan hersteld worden.

— Het bevestigt zich, dat men besloten heeft Padua tot eene vesting van den eersten rang te maken en Triest te versterken, naardien men op de hoogten, die de stad beheerschen, eene reeks forten aanlegt. Daar echter de noodige geldmiddelen, om de plannen uit te voeren, niet voorhanden zijn, zal men voorloopig slechts verschansingen voor Padua oprigten.

— De periodiek terugkeerende betrekkelijk eene ministeriele krisis deden zich dezer dagen, en wel met meer nadruk gelden. Naar men verneemt, moet de aanleiding van de jongste geruchten, niet in de Hongaarsche, maar in de Protestantsche kwestie gezocht worden. De clericale partij in Tyrol stelt namelijk alles in het werk om voor de weigering van het patent van 8 April van de zijde des Innsbrucker landdags regtskracht te verkrijgen en dit streven van genoemde partij moet eene zoodanige consistentie hebben verkregen, dat de heer v. Schmerling het noodig achtte, uitdrukkelijk te verklaren, dat hij vast besloten heeft, met het doorzetten van bedoeld patent te staan of te vallen.

— Volgens een brief uit Pesth zouden de beraadslagingen in het lagerhuis van den Hongaarschen landdag, over het adres van den heer Deak, nog wel de geheele loopende maand aanhouden. In het hoogerhuis echter, waar eene meer gematigde stemming moet heerschen, zou die zaak spoediger afloopen. De adres-partij telt daar eene compacte meerderheid van 240 stemmen tegen 20 voor eene resolutie.

— De verschillende plannen tot opheffing van het tabaks-monopolie zijn door den heer Plener aan eene commissie tot onderzoek in handen gegeven. Die commissie heeft thans haren arbeid voltooid en stelt eenparig voor, genoemd monopolie niet op te heffen.

ITALIE.

Den 7den Junij heeft de begrafenisplegtigheid van graaf Cavour met eene bijna koninklijke staatsie plaats gehad. De Sardinische troepen en de nationale garde vormden aan de zijden van alle straten, waar de lijkstoet doortrok, twee rijen. Alle staatsligchamen vergezelden den lijkstoet. Het corps mariniers was van Genua gekomen en de genootschappen der werkende klassen, van de Italiaansche emigratie, enz. hadden deputatien uit de provincien gezonden, om insgelijks die treurige plegtigheid bij te wonen. Bijna de geheele bevolking der hoofdstad volgde de lijkbaar. Herhaalde malen deed zich het geschut hooren. Alle huizen waren ten teeken van rouw met zwart behangen.

De dood van den graaf de Cavour heeft in de Napelsche provincien en op Sicilie eene groote verslagenheid te weeg gebragt. Te Palermo waren alle winkels gesloten en de rouw algemeen. In het officieele dagblad van Turin wordt bevestigd, dat de koning bevel heeft gegeven dat het stoffelijk overschot van den graaf naar de hoofdkerk te Superga zal gebragt worden, tot dusver de begraafplaats der souvereinen en koninklijke prinsen.

De *Opinione* bevestigt de mededeeling, dat de graaf in de oogenblikken die zijn dood voorafgingen, in het volle bezit van zijn verstandelijke vermogens was. In een oogenblik van ijlen hoorde men hem dikwijls de woorden uitspreken: Italie, Rome, Venetie, Napoleon; hij liet er op volgen: Ik wil geen staat van beleg; Italie moet door de vrijheid herboren worden; Italie kan niet verloren gaan.

De *Harmonia* zegt dat graaf de Cavour een biechtvader heeft laten roepen, vóór de geneesheeren verklaard hadden, dat zijn dood ophanden was. Alle dagbladen zijn het eens, dat hij al de vertroostingen van de godsdienst ontvangen heeft. Zijne familie en vrienden omringden zijn sterfbed.

Volgens de *Opinione* heeft de koning den heer Ricasoli met de vorming van een ministerie belast. Deze is daarop door Z. M. in een gehoor ontvangen, maar heeft zich daarna te bed moeten begeven, ten gevolge van eene ongesteldheid veroorzaakt door den diepen indruk, dien het ongeluk van Italie op hem gemaakt heeft.

Het blad dringt er op aan, dat het ministerie niet veranderd, maar alleen aangevuld worde door de benoeming van een minister van buitenlandsche zaken en een minister van marine. Het ministerie moet het programma van Cavour handhaven.

Als stellig wordt gemeld, dat Garibaldi op Caprera vrij ernstig ziek is.

— De gemeenteraad van Turin heeft den 6den dezer de volgende proclamatie aan de straten dier stad doen aanplakken:

»*Medeburgers!*

»De gemeenteraad is in de noodzakelijkheid eene gebeurtenis ter uwer kennis te brengen, die een diepe smart bij u zal te weeg brengen, daar zij eene nationale ramp is.

»Graaf Camille Benso de Cavour, president van den ministerraad, heeft opgehouden te leven.

»Het is een dag van rouw voor elk, die de vrijheid en den roem van het gemeenschappelijk vaderland wenscht en lief heeft. Maar laat geen gebrek aan vertrouwen, laat geene verslagenheid zich van u meester maken. De volharding en standvastigheid in groote rampen behooren tot de deugden van sterke en edelmoedige volken; van die deugden hebt gij reeds vroeger schitterende bewijzen gegeven.

»De goddelijke Voorzienigheid, die door zooveel wonderdadige gebeurtenissen getoond heeft, dat zij de natie tot eene roemrijke toekomst heeft bestemd, zal niet gedoogen dat het groote werk, begonnen door onzen beroemden medeburger, wiens verlies wij betreuren, onvoltooid blijft."

»Medeburgers, stelt vertrouwen in Italie's toekomst."

AMERICA.

New-york, 25 April. Te Washington is gisteren een regiment uit den staat New-york en een uit Massachusets aangekomen. De bondsregering heeft naar verschillende plaatsen dringende uitnoodigingen gezonden, om troepen en artillerie naar Washington te dirigeren, daar die hoofdstad gevaar loopt. Als antwoord op zoodanige uitnoodiging heeft de gouverneur van Tennessee afwijzend beschikt en tevens verklaard, dat hij liever 50,000 man *tegen* het Noorden in het veld zou laten rukken. Het aantal troepen te Washington wordt op 6000 man geraamd. Met de proviandering ziet het er slecht uit. Alle openbare gebouwen zijn gebarricadeerd. De president Lincoln heeft verscheidene afgevaardigden uit Maryland ten gehoore ontvangen, welke hem trachtten te bewegen, het bevel tot den doormarsch van troepen door dien staat in te trekken. De heer Lincoln antwoordde hun, dat de troepen tegen elken prijs door Maryland moesten marcheren, daar zij noch onder den grond heên, noch door de lucht naar Washington konden komen. Op de hem gemaakte aanmerking, dat eene vredelievende staatkunde de beste zou zijn, antwoordde hij: »Daarin zou niets van Washington, van Jackson en over het algemeen geen moed gelegen zijn; ik moet de machine laten voortgaan, zoo als ik haar gevonden heb". Een voorstel van den heer Hicks, gouverneur van Maryland, om het geschil tusschen het Noorden en het Zuiden aan de scheidsregterlijke uitspraak van lord Lyons, Britsch gezant te Washington, te onderwerpen, werd door den minister van buitenlandsche zaken Seward met waardigheid van de hand gewezen. Ten gevolge daarvan heeft de heer Hicks het wetgevend ligchaam op morgen buitengewoon bijeengeroepen, en men gelooft dat Maryland diensvolgens de Unie zal verlaten. Inmiddels mag geene stoomboot, onder welk voorwendsel ook, Baltimore verlaten, en de staat heeft van de Chesapeake, in het Delaware-kanaal, be-

zit genomen. Te Perrysvillestaan 1600 man pensylvanische troepen, die zich op bevel van generaal Scott naar Annapolis zullen inschepen. Er zijn troepen naar Baltimore gezonden, ten einde de door de rebellen afgebroken bruggen te herstellen. De procureur-generaal van New-York heeft de banken, onder bedreiging van geregtelijke vervolging wegens landverraad, verboden, aan bewoners van de Zuidelijke staten geld uit te betalen. Lord Lyons zond dezer dagen een koerier met depêches van Washington naar New-York, doch daar deze Baltimore niet kon passeren, keerde hij onverrigter zake terug. Te Boston is men ijverig bezig met het uitrusten van oorlogschepen. Daar zoowel als hier heerscht thans eene zeer oorlogzuchtige stemming. Den 12sten zijn vier groote stoombooten met troepen naar New-York vertrokken. Naar men uit Virginië meldt, werd een aanval op het fort Monroe te gemoet gezien. Den 22sten bevonden zich voor de haven van Pensacola acht oorlogschepen. Men gelooft, dat zij aan het fort Pickens versterking zullen brengen. Uit Tennessee berigt men, dat 1500 man troepen uit New-Orleans onderweg waren, om zich met de troepen van het Zuiden te vereenigen.

AUSTRALIE.

Wij ontleenen aan de *Soerabaijasche Nieuwsbode* volgende Statistische opgaven.

De Australische kolonien worden thans verdeeld in de volgende Staten of Gouvernementen, als:

Victoria met een getal van 530.000 inwoners. De hoofdplaats is Melbourne, met 110.000 zielen. De tegenwoordige Gouverneur is Sir Henry Barkly.

Nieuw Zuid-Wallis. met 310.000 inwoners. De hoofdplaats is Sydney, met 80.000 zielen. De tegenwoordige Gouverneur is Sir John Young.

Queensland met 30.000 inwoners. De hoofdplaats is Brisbane met 5000 zielen. De tegenwoordige Gouverneur is Sir George Bowen.

Zuid-Australia met 125,000 inwoners. De hoofdplaats is Adelaïde met 30.000 zielen. De tegenwoordige Gouverneur is Sir Richard Mac Donnell.

Tasmania met 80.000 inwoners. De hoofdplaats is Hobart-town met 24000 zielen. De tegenwoordige Gouverneur is Sir Henry Young.

West-Australia met 10.000 inwoners. De hoofdplaats is Perth met 3000 inwoners. De naam van den tegenwoordigen Gouverneur is Kennedy.

Nieuw-Zeeland met 50.000 Europesche inwoners wordt verdeeld in zes provincien, als Auchland, Wellington, New-Plymouth, Nelson, Canterbury en Otago. De hoofdplaats van de provincie Auchland draagt dien naam, telt 8000 inwoners en is tevens als hoofdplaats van het Gouvernement de zetel van den tegenwoordigen Gouverneur Sir Thomas Brown. De hoofdplaatsen der overige provincien dragen den naam van de provincie, waartoe zij behooren.

De Gouverneurs der verschillende Staten zijn alle regtstreeks rekenpligtig aan het Engelsche Gouvernement. De Europesche bevolking der gezamentlijke Staten wordt begroot op 1.135.000 zielen.

Het getal der inlandsche bevolking is niet bij raming optegeven, het is echter in verhouding tot de Europesche bevolking zeer onbeduidend.

Regeringsvorm. — De voornoemde staten hebben behalve West-Australia, de eenige kolonie, waarheen thans nog uit Engeland bannelingen gezonden worden eene constitutioneele Regeringsvorm; met eerste en tweede kamers van vertegenwoordiging en met verantwoordelijke Ministers van finantien, van binnenlandsche zaken, van handel en scheepvaart, justitie, landbouw en openbare werken en van de posterijen. De Minister van buitenlandsche zaken is tevens premier of voorzitter van het kabinet.

Spoorwegen. — In het Gouvernement Victoria bestaan spoorwegen naar Geelong, Sh. Kilda en Brighton, Essendon, Richmond, Williamstown en Landridge. In aanbouw zijn spoorwegen van Geelong, naar Ballarat en van Melbourne naar Castlemaine, beiden belangrijke gouddistricten.

In het gouvernement van Nieuw-Zuid-Wallis zijn spoorwegen van Sydney via Parramattan naar Camden en van New-Castle naar Maitland.

In het Gouvernement van Zuid-Australia zijn spoorwegen van Adelaïde naar Port Adelaïde en naar Gawler.

Telegraaf. — Melbourne, Sydney, New-Castle, Adelaïde en de meest belangrijke binnenstaten zijn in telegrafische gemeenschap.

Vuurtorens. — De Australische kusten zijn uitmuntend van lichten voorzien. Als bewijs daarvan moge strekken dat tusschen Melbourne en Sydney (vijftig uren stoomens van elkander verwijderd,) zès vuurtorens zich bevinden, als te Port Jacksonhead, St. George's Baylight House, Gabossland, Wilson's Promantorylight House, Cape Shank Lighttown en Port Philip-Light House.

Stoomschepen. — Er bestaat eene geregelde stoomvaart te Melbourne op Sydney, Hobarttown op Launcelston en Nieuw-Zeeland. Te Sydney op Brisbane en Nieuw-Zeeland. Te Adelaïde op West-Australie.

Banken. — De negen in Australie bestaande banken bezitten een kapitaal van £ 5,500,000. De vier koloniale banken in Australie opgerigt, werken met een kapitaal van £ 2.000,000. Reeds in 1817 was te Sydney de thans nog bestaande Bank of New-South-Wales opgerigt.

Universiteiten. — Te Melbourne en Sydney zijn universiteiten. De bij die hooge scholen gepromoveerde studenten genieten dezelfde voorregten als de studenten, die aan de hooge scholen in Groot-Brittannie gepromoveerd zijn.

Lager Onderwijs. — Als een bewijs voor den vooruitgang van het onderwijs moge strekken dat in 1849 in Victoria 27 scholen bestonden en er daar thans 422 aanwezig zijn.

Inkomende Regten. — De inkomende regten zijn in alle Staten nagenoeg gelijk. Op suiker, koffij, thee, tabak, sterke dranken en sigaren worden regten geheven. Bijna alle overige artikelen zijn vrij. Uitvoer regten op Producten bestaan er niet.

Muntwezen. — Te Sydney bestaat sedert het jaar 1855 eene munt, waarin jaarlijks voor eene waarde van £ 850.000 wordt aangemunt. Te Melbourne zal eene munt worden opgerigt.

Observatorium's — bestaan te Melbourne, en te Sydney.

Kamers van Koophandel en *Handelsbeurzen* bestaan te Melbourne, Sydney, Adelaïde en Geelong.

Statistiek. — Van wege het Gouvernement bestaat eene speciale Commissie voor de Statistiek, die onder anderen belast is met het Statistical Register.

Landbouw. — Ten bewijze dat Australie bijzonder geschikt is voor de teelt van granen enz. laten wij volgen eene opgave der productie van verschillende graansoorten in de kolonie Tasmania.

TARWE	1829. 32.800.	Bushels.
	1854. 790.600.	»
GERST.	1829. 60.600.	»
	1854. 125.000.	»
HAVER.	1829. 34.100.	»
	1854. 526.008.	»

Uitvoer — Van Steenkolen bedroeg de uitvoer:
in 1849. 48.000. Ton
» 1859. 410.000. »

Steenkolen mijnen. — In 1849 bestonden er zes Steenkolenmijnen: in 1859 waren er zeventien in werking.

Goudmijnen. — De uitvoer van Goud van Victoria (Melbourne) en New- South- Wales (Sydney) heeft van 1851 tot 1855 bedragen £ 41.500.000. of zes honderd millioenen Hollandsche guldens.

Uitvoer. — Deze had op de navolgende tijdstippen de volgende waarde.

Victoria of Melbourne	1850. £ 1041. 796.
	1855. » 12469. 105.
New-South-Wales of Sydney	1845. » 1. 092. 389.
	1848. » 1. 150. 000.
	1854. » 4. 050. 126.

Invoeren. De invoer heeft bedragen:

Victoria of Melbourne	1850. £ 1.041. 796
	1854. » 17.659. 051.
New-South-Wales of Sydney	1845. » 985. 561.
	1857. » 6.730. 000.

Koloniale Inkomsten en Budget.

Melbourne £ 5.000.000. } jaarlijks.
Sydney » 1,000,000. }

Waarmede de uitgaven gedekt worden.

Melbourne heeft onlangs in Engeland eene leening voor den aanleg van Staats-spoorwegen gesloten van £ 8.000.000, welke thans op de Londensche beurs op 107pCt. genoteerd staat.

Militaire Magt. — De Militaire magt bedraagt een totaal van 900 man, waarvan het grootste gedeelte thans in Nieuw-Zeeland op expeditie is.

Volunteer-Corpsen. — Deze bestaan in Melbourne tot eene sterkte van 4000 man en in Sydney tot eene sterkte van 2000 man.

Op andere plaatsen zijn reeds gedeeltelijk vrijwilligers corpsen opgerigt of zullen spoedig opgerigt worden.

Gaz Fabrieken bestaan te Melbourne. Sydney, Geelong, Ballarat en de meeste andere plaatsen van eenig aanbelang.

Museums zijn te Melbourne en Sydney voor de natuurlijke geschiedenis, de plantenkunde, de delfstofkunde en den landbouw.

Hospitalen. — Zijn er te Melbourne, Sydney en verder in de voornaamste steden.

ZEE- EN HANDELSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		NAAR
Julij	16	Nederlandsch	Maria Diederika	van Marion	Pasoeroean	9 Julij	Dordrecht
»	17	»	Gouverneur van Swieten	J. van Boven Fagg.	Rotterdam	8 April	Japan met 4 Passagiers
»	18	»	Karel August	A. Huizer	Pasoeroean	7 Julij	Rotterdam
»	—	Fransch	Jules Cezard	Ropert	Cardiff	16 April	Singapore
»	—	Amerikaansch	Congres	Castino	»		Walviasch vangst
»	—	»	Ocean Rover	Clark	»		»
»	—	»	Messenger	Giffol	»		»
»	—	»	Draco	Worth	»		»
»	—	Engelsch	Solent	M. Passonore	Londen	25 April	Shanghae
»	—	»	Kelor	Wm. Coulson	»	— »	Hongkong
»	19	»	Victor	D. Fotheringhan	»	24 Maart	Singapore
»	17	Hanover	Kroonprins Ernst August	P. C. Wilder	Liverpool	— »	Batavia met 1 passagier.
»	—	Nederlandsch	Christiaan Huigens	J. van Katwijk	Amsterdam	26 Febr.	» pass. de hr. H. C. Boers en echtg

Aangekomen schepen te *Batavia.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		AGENTEN
Julij	18	Ned. Indisch	stooms.	Prins van Oranje	J. Prins.	Singapoor	15 Julij	W. Cores de Vries.
»	—	»	bark	Batavia	Oeij Soewie	Peculongan	9 »	Gezagvoerder
»	19	»	stooms.	Batavia	G. A. Neije	Soerabaija	15 »	W. Cores de Vries.

Vertrokken schepen van *Batavia.*

DATUM		VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
Julij	18	Ned. Indisch	bark	Anoear Salim	Said Madehie	Cheribon
»	19	»	stooms.	Oenarang	S. van Hulstijn	Samarang en Soerabaija
»	—	Engelsch	brik	Sarah	W. Feith.	Cheribon
»	20	Amerikaansch	bark	Homer	J. Rowe	Singapore

In lading liggende schepen te *Batavia.*

VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	brik	Koerier*	T. J. Rotgans	Amsterdam	B. Kopersmit & Co.
»	bark	Vriendentrouw*	D. Grevelinck		»
»	»	Jan Daniel	Zweede		Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.
»	schip	Staatsraad van Ewijck*	F. de Winter	Samarang	Maclaine, Watson & Co.
»	»	Souburg	Zwart	Nederland	Landberg, bezoet de Bie & Co.
»	bark	Alblasserwaard	von Lindern		»
»	»	Com. des Koning van der Heim	van Zanten		»
»	»	Elize Henriette	P. J. Deterding	Amsterdam	Paine, Stricker & Co.
»	»	Hercules	J. F. Deterding	Soerabaija	»
»	schip	Metalen Kruis	Zuurdeeg		»
»	»	Rotterdam	H. Poort		Reynst en Vinju.
»	schip	Noach	P. Wieriex	Cheribon	J. F. van Leeuwen & Co.
»	bark	Canton	Kettler	Rotterdam	Busing, schröder & Co.
»	»	Pegasus	Mannourij	Amsterdam	»
»	schip	Catharina Maria*	Oomkens		van Ommeren, Rueb & Co.
»	bark	Fortuna	de Ligarj	Samarang en Soerabaija	
»	schip	Princes Amalia	L. W. van Rijn van Alkemade		J. Cezard & Co.
»	»	Nederland	J. Hoekstra	Soerabaija	Haeger en schuurman.
Ned. Indisch	»	Maria Henriette*	J. Winter.	Samarang	B. Kopersmit & Co.
»	bark	Ellen*	T. A. P. Wentholt	Samarang	»
»	»	Kim Tianghoat*	Tan Hektjoan		Coulster
»	»	Tekaling*	Lie Tjato.	Samarang en Banjermassing.	»
»	brik	Noor Hassim	Said Moh. Madehie	Soerabaija	»
»	bark	Johanna*	A. Tholen		P. Landberg en Zoon.
»	schoener	Anna Margaretha*	C. M. van Nooijen		»
»	bark	Borneo*	Goei Bingkiat	Banjermassing via Samarang	S. J. Jacobs.
»	»	Waterloo*	M. Paulino		Paine, Stricker & Co.
Engelsch	brik	J. C. Ross*	Ballard		Wilson & Co.
»	bark	Gorrilla*	J. Chuseman	Cocos Eilanden	»
»	»	Energie*	Meijer	Soerabaija	The Borneo Comp. Limited.
»	»	Seaporth*	J. C. Bloomfiete	Soerabaija	Busing, schröder & Co.
»	schip	Ommega*	J. G. Ballingace		»
»	bark	William Simpson*	Splatt	Londen	Martin, Dyce & Co.
Pruissisch	schip	Ferdinand Brumm*	Voss	Amsterdam	Lusing, Schröder & Co.
Zweedsch	brik	Sijdpolen*	L. E. Geerts		J. Cezard & Co.
Deensch	schip	Cecrops*	Davidson		Maclaine, Watson & Co.
»	schip	Cromwell*	Symes		Dümmler & Co.
Hamburg	»	Ocean*	Radsen		Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.
»	bark	Malacca*	Steitjes		»

Aangekomen schepen te *Samarang.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	DATUM.	VAN
Julij	4	Ned. Indisch	bark	Batavia	Oei Soewio	1 Julij	Pekalongan
»	—	»	schoen.	So-oot Djiem	Daeng Malinga	23 Junij	Sumanap
»	—	»	»	Al Osmanie	Sech Bahasoan	26	Pamakassan
»	—	»	stooms.	Oenarang	S. van Hulstijn	3 Julij	Batavia
»	5	»	bark	Arief Banjermaas	Mohamat Arip	25 Junij	Macassar
»	7	»	schoen.	de Haai	Tjia Tjing King	28 »	Batavia
»	8	»	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	7 Julij	Soerabaija
»	9	Nederlandsch	schip	Vier Gezusters	J. Bik	2 »	Batavia
»	—	Ned. Indisch	stooms.	Menado	A. Couteron	7 »	»
»	9	»	bark	Padamaran	Sech Basbai	4 »	Pamakassan
»	—	»	stooms.	Oenarang	S. van Hulstijn	10 »	Soerabaija

Vertrokken schepen van *Samarang.*

DATUM		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Julij	4	Ned. Indisch	bark	Ing Lie	Djie Kiat San	Tegal
»	—	»	schip	Maria Henriette	J. Winter	Batavia
»	—	»	brik	William	A. N. de Jong	Soerabaija
»	5	»	schoen.	Louisa	Lim Boen Giok	Muntok
»	6	»	stooms.	Oenarang	S. van Hulstijn	Soerabaija
»	7	»	bark	Atiatool Barie	Said Alijdroes	Sumanap
»	9	»	»	Ellen	F. A. P. Wentholt	Batavia
»	—	»	schoen.	Al Osmanie	Sech Bahasoan	Pontianak
»	—	»	bark	Borneo	Goei Sing Kiat	Batavia
»	—	»	schoen.	Padang	Tan Im Soeij	Riouw
»	—	»	bark	Batavia	Oeij Soo Wio	Batavia
»	—	»	»	Thae Goan	Tan Goan San	Riouw
»	10	»	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Batavia
»	—	»	»	Menado	A. Couteron	Soerabaija
»	1	»	schip	Sara Eleonora	D. Schuijmer	Pekalongan

In lading liggende schepen te *Samarang.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Vier Gezusters	J. Bik	Nederland	B. Kopersmit & Co.
»	bark	Robertus	R. H. Mulder	Nederland	Dorrepaal & Co.
Ned. Indisch	schoen.	Bintang Toedjoe	Tan Hing	Singapore en Riouw	Gezagvoerder
»	bark	Kim Heg-Soen	Oeij Bokking	Riouw	»
»	»	Bintang Anem	J. Steendam		»
»	»	Fathool Moebarak	Mohamat Trang		»
»	»	Wilhelmina Cox	P. H. Reisiger	China	»
»	schoen.	So-oot Djim	Da Eng Matenga		»
»	bark	Arief Banjermaas	Mohamat Ariep	Banjermassing	»
»	schoen.	de Haai	Tjia Ting King		»
»	bark	Padamaran	Sech Bassaij	Singkawang	»

Vertrokken schepen van *Bantam.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Julij 11	Ned.	bark	Elize Henriette......	Deterding....	Batavia

Aangekomen schepen te *Cheribon.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Julij 6	N. I.	stoom	Palembang Packet....	Scheel........	Batavia
" 10	"	schoen.	Louisa..............	Lim Boengiok.	Tagal

Vertrokken schepen van *Cheribon,*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Julij 8	N. I.	stooms.	Palembang Packet....	Scheel........	Batavia
" 10	"	bark	Soeijgoan............	Tio Tingkiat..	Riouw

Vertrokken schepen van *Indramaijoe.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Julij 8	Ned.	bark	Jacoba..............	Schaap......	Batavia
" 20	N. I.	"	Hinggoan...........	Lim IJoehok..	Riouw

Aangekomen schepen te *Grissee.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Julij 5	N. I.	schip	Atiatool Mola........	Radjap.	Samarang
" —	"	"	Ingbie..............	Oei Hokkim..	Riouw

Aangekomen schepen te *Sumanap.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Julij 4	N. I.	bark	Bacht Mastora.......	Said Alhabassij	Peka ongan
" —	"	schoen.	Hifre joel Moelook...	Braie........	Pasoeroean

Aangekomen schepen te *Pamakassan.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij 26	N. I.	brik	L'Esperanza.........	Pauline......	Samarang
Julij 1	"	bark	Fathool Rachman....	Sech Mohamat	Grissee
" 2	"	brik	Atiatool Rachman....	Sech Soeij....	Soerabaija

Vertrokken schepen van *Pamakassan.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Julij 2	N. I.	bark	Hinggoan............	Intje Aloewie.	Sambas
" —	"	"	Pedamaran..........	Sech Basbai..	Sinkawang
" 5	"	brik	Henriette...........	Gerrits.......	Mampoa
" —	"	"	L'Esperanze........	Pauline......	Sambas

Aangekomen schepen te *Bezoekie.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Julij 27	N. I.	brik	Soedul Barie.........	Sech Chamie..	Timor

Vertrokken schepen van *Bezoekie.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij 27	Ned.	bark	Maria Diederika.....	van Marion...	Pasoeroean
Julij 1	N. I.	"	Fathool Wadoet......	Sech Geetban.	Soerabaija
" 3	"	brik	Soedul Barie.........	Sech Chamie..	"

Aangekomen schepen te *Panaroekan.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij 30	N. I.	bark	Wilhelmina Helena...	Lunel........	Soerabaija

Vertrokken schepen van *Panaroekan.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij 27	N. I.	schip	Charles..............	Kamaralie....	Tjilatjap
Julij 1	"	bark	Wilhelmina Helena...	Lunel........	Soerabaija

Aangekomen schepen te *Banjoewangie.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij 28	N. I.	brik	Sijlph...............	Lange........	Soerabaija
" —	"	schip	Gertrude............	Sobels........	Sumanap
" 29	"	bark	Denn. Sint. Toedjoe.	Gerhart......	Grissee

Vertrokken schepen van *Banjoewangie.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij 28	N. I.	brik	Sijlph...............	Lange........	Bali Badong
" 30	"	bark	Denn. Sint. Toedjoe.	Gerhard......	Pangool

Aangekomen schepen te *Tjilatjap.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Julij 7	Ned.	bark	Jan Hendrik.........	Lelijvelt......	Batavia

Vertrokken schepen van *Tjilatjap*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Julij 28	N. I.	bark	Waterloo............	Paulino......	Batavia

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven. 25 Mei. Almonde, Surie, Banjoewangi.
Sumatra, Grivel, do.
31 Min. Pahud, Kievit, Batavia.
1 Junij. Louise Kroonpr. van Zweden, van der Linden, do.
Brouwershaven, Snor qq., Banjoewangie.
Helena & Anna, Lupcke, do.
St. Bernhard, Deetjen, Baltimore.
3 Twee Cornelissen, Kreye, Cheribon.
5 Simoon, Langly, Baltimore.
6 Neckar, Brolin, Banjoewangie.
E. Burkley, Ross, New-York.
8 Constance, Kimmerer, Banjoewangie.
Antonia Geertruida, de Boer, do.
Harpswell. Stover, New-York.
Hellevoetsluis. 26 Mei. Bengalen, Planten, Akyab.
31 Bezoekie, Rusman, Texel.
1 Junij. Willem Jacobus, Visman, Buenos-Ayres.
Texel. 26 Mei. Nieuwland, Pot, Banjoewangie.
28 Isabella, Miller, Batavia.
Joh. Christiaan, Obelt, do.
1 Junij. Valparaiso, Zwaneveld, do.
Jacq. & Elise, Krukkenberg, Kaap de Goede Hoop.
2 Magdalena, Kooy, Banjoewangie.
3 Cornelis Houtman, Rolman, do.
Louise, Meijer, do.
4 Johanna Catharina, Besseling, Singapore.
8 Velma, Nickerson, Boston.
Vlissingen. 1 Junij. Johanna Louisa, Barelds, Buenos-Ayres.
2 de Ommelanden, Wieringa, do.
6 Jan Albert, Wieringa, do.

Vertrokken.

Brouwershaven. 5 Mei. Valparaiso, Kok, Singapore.
6 Eugenie, Bargman, Batavia.
7 Jan van Hoorn, Borghorst, do.
Hellevoetsluis. 29 Mei. Joan, Klijn, Buenos-Ayres.
31 Hellevoetsluis, Vos, Batavia.
Whampoa, Marcussen, do.
3 Junij. Salatiga, Biesthorst, Londen.
Texel. 28 Mei. Baron van Hardenbroek, v. Rossum qq., Soerabaija.
Antilope, Boekholdt, Fernambucque.
30 Azia, Molenaar, Batavia.
Tjielingsie, Ouwehand, do.
Jacoba & Christina, Jaski, do.
de Zwaan, van Hemert, do.
31 Jacob Roggeveen, v. Marken, do.
2 Junij. Margaretha, Simonetta, Hofman, Soderhamn.
Maria Elise, Schut, Cardiff.
3 Min. van Hall, de Haas, Batavia.
Willem Daniel, de Jong qq, do.
Zierikzee. 6 Junij. Grondwet, Kamminga, Batavia.
8 Zeepaard, Tjebes qq., (v. Middelb.) K. de G. Hoop.

Zeilklaar.

Hellevoetsluis. Hendrik-Ido-Ambacht, Bijl, Batavia.
Antoina Petr., Voorendijk, do.
Wilhelmina, Detmers, Macasser.
Isaão da Costa, Löschen, Melbourne.
Economie, Leicher, Buenos-Ayres.
Texel. 8 Junij. Straat Baly, de Jong, Batavia.
dan Elshout, Akkerman, do.

VREEMDE HAVENS.

Aangekomen.

Londen. 4 Junij. West, Hawkins, Batavia.
Falmouth. 30 Mei. Munster, Kok, Java.
vertrok 31 n. Bremen.
der West, Pust, do.
Liverpool. 23 Mei. Christina Agatha, Esink, Amsterdam.
om voor Batavia te laden.
Londonderry. 29 Mei. Concurent, de Jonge, New-York.
Newcastle. 5 Junij. Minerva, Botess, Middelburg.
om voor Singapore te laden.
Cuxhaven. 29 Mei. Attalante, Looyer, Rio Janeiro.
Bremerhaven. 25 Junij. Thusnelda, Meijer, Batavia.
Stockholm. 27 Mei. Maria Charlotte, Schmidt, do.
St. Nazaire. 27 Mei. Susanna, Boucaud, Samarang.
Ascension. 23 April. Lewe van Neystein, Lameis, Padang (n. Amst.)
St. Helena. 9 April. Cornelia, Wit, Soerabaija.
vertrok 11 Amsterdam
11 Amalia Maria, Svendsen, Soerabaija (n. Falmouth.)
14 Celeritas, Wagner, Bassein.
vertrok 15 Amsterdam.
Maria Catharina, de Bos, Java.
vertrok 15 n. Amsterdam.
15 J. C. Schotel, v. Beest Holle, do
vertrok 16 Rotterdam.
16 Anna Lena, Zaal, do.
vertrok 17 n. Amsterdam.
Herman, Deeman, (voor wijlen Luttenberg), do.
vertrok 19 n. Amsterdam.
20 Eclipse, Brandt, do.
vertrok 22 n. Norrköping.
21 Balder, Sjöberg, do.
vertrok 22 n. Falmouth.
22 Baltimore, Brakke, do.
vertrok 24 n. Amsterdam.
Cornelis Anthonij, Reinders, do.
vertrok 24 n. Rotterdam.
Erasmus, v. Heiningen, do.
vertrok 26 n. Rotterdam.
Delftshaven, Schaap, do.
vertrok 25 n. Rotterdam.
Sperwer, Schreuder, do.
vertrokken 24 n. Amsterdam.
Goede Vertrouwen, Kraan, do.
vertrok 24 n. Amsterdam.
25 Marinus Willem. van Duijn, do.
vertrok 26 n. Rotterdam.
California, de Wijn, do.
vertrok 27 n. Amsterdam.
Maria Magdalena, Willenbrink, Macasser.
vertrok 27 Rotterdam.
Edouard Marie, Remmers, Java.
28 Stad Enschede, Hegt, do.
Pollux, Cruys, do.
vertrok 29 Amsterdam.
Tafelbaai. 4 April. Johanna Geertr., Flens, (v. Java) Rotterdam.
10 Zeeploeg, v. Wijngaarden, Kopenhagen.
Algoabaai. 6 April. Steinwarder, Prins, Amst.
Simonsbaai. 12 April. Louise, Buys, Java.
vertrok 19 n. Amsterdam.
New-York. 14 Mei. Gezusters, Visser, Amsterd.
Boston. 10 Mei. Joh. Bertha, Fenenga, Rott.
16 Guinea, Crevecoeur, do.
Saramacca, de Vries, do.
B. B. Forbes, Bullard, Padang.
Fernambucq. 1 Mei. Machtilda Barbara, Kat, Rio-Janeiro.
Buenos-Ayres. 29 April. Vertrouwen, Teensma, Londen.

Vertrokken.

Londen. 27 Mei. Willem v. d. Voort, Carst, Montevideo.
4 Martha Jacoba, de Vries, Batavia.
Falmouth. 30 Mei. der West, Pust, Java.
3 Junij. Herwijnen, Warsen, Rio-Janeiro.
7 Penguin, Wesenberg, Soerabaija.
Cuxhaven. 26 Mei. Gesina, Doekes, Rio-Janeiro.
Joan Jacob, Lingbeck, Montev.
29 Wilhelmina, Knaak, B-Ayres.
5 Junij. Loopuyt, v. d. Hidde, Batavia.
6 Margaretha, Boerhave, B-Ayres.
Bordeaux. 6 Junij. Hooite Wicher, Klasen, do.
Rio-Janeiro. 4 Mei. Anna Maria, Mooi, 't Kanaal.
Buenos-Ayres. 24 April Walborg, Teekes, Engeland.
25 Juhane, Oestman, Antwerpen.
Bahia. 18 April. Clio, Roskamp, 't Kanaal.

In Lading.

Londen. 1 Junij. Julie, Raschenberg, Batavia.
Kosmopoliet, Brandt, Montev.

Gepasseerd.

Singels. 4 Junij. Amsterdam, Wiegmink, Java n. Amsterdam.
Gelderland, Crap Hellingman, Padang n. do.
6 Olbers, Windhorst, Batavia n do.
Wight. 3 Junij. Henr Gerardus, v. d. Zee, Banjoewangie n. Amsterdam.
St Helena. 29 April. Crouch Brothers, Crouch, Java n. 't Kanaal.

Zeilklaar.

Liverpool. 5 Junij. Schlosser, Kühler, Batavia.
Boston. 23 Mei. John Land, Hutchins, do.

(*Wordt vervolgd.*)

Scheepstijdingen.

Brouwershaven 8 Junij. kapt Surie, voerende het barkschip Almonde, van Banjoewangie alhier gearriveerd, rappporteert dat hij op de hoogte van Mauritius door hevige orkanen is eloopen. waarin de bezaansmast en fokkeraa gebroken zijn, een man der equipage door een stortzee over boord sloeg en verdronk Hij had de averij met de aan boord zijnde middelen hersteld en de reis vervolgd, en gelooft niet dat er belangrijke schade aan de lading gekomen is. Voor en in het Kanaal heeft de Almonde zes weken lang met oostelijke winden gekruisd.

Amsterdam 8 Junij. Volgens brief van kapt. van Hemstede Obelt, voerende het schip Johannes Christiaan, van Batavia herwaarts gedestineerd, in Texel binnen, had hij den 11 Februarij bij de Cocos-Eilanden op 18° ZBr., en 91° OLengte, een' hevigen orkaan doorgestaan, waardoor veel zeilen waren verloren gegaan, en veel schade aan schip en tuigage veroorzaakt was.

St. Helena 30 April. Het schip het Goede Vertrouwen, kapt. Kraan, van Banjoewangie naar Amsterdam. alhier binnengeloopen, heeft op de hoogte van de Cocos-Eilanden een' orkaan doorgestaan, waardoor vele planken der schunrhuid verloren zijn gegaan en andere schade veroorzaakt is.

Kaap de Goede Hoop 20 April. De alhier afgekeurde Nederl. bark Catharina Maria, gevoerd geweest door kapt. Schuchard. is 9 dezer in publieke veiling verkocht en heeft £ 700 opgebragt. Van de lading zijn 1322 balen koffij en 281 kanassers suiker wegens beschadigdheid verkocht, terwijl het gezonde gedeelte overgescheept wordt in de Engelsch brik Lumley, kapt. Lawson.

— Een gedeelte der lading van het op 9 Maart met schade in de Tafelbaai binnengeloopen Nederl. barkschip Canton, kapt. Kettler, van Rotterdam naar Batavia is beschadigd en is 13 dezer publiik verkocht

— Door het schip Louise, kapt. Buys, van Banjoewangie naar Amsterdam, is alhier aan wal gezet de equipage van het Fransche schip Marie Gabrielle, kapt. Even, welke schipbreukelingen door de Louise buiten Straat Baly zijn gered, zijnde de Marie Gabrielle op de noordwestkust van Australie verongelukt.

Aangekomen Passagiers.

Van Java: Per Neckar, kapt. Brolin: De kapt. der Infr. Ullmann met echtg. de gepens. kapt. Sonnenberg met echtg. en 1 kind, de luit. Hartweg en de heer v. Rooijen.

Per Johannes Christiaan, kapt. Obelt: De heeren E. L. W. Kinder, J. J. Spukerman van Wezelenburg met echtgen., twee kinderen en een inlandschbediende, W. J. Havenga en echtg., P. Diepenbrink met echtg. en bed., de Bruyn, G. P. N. Binder, H. J. E. van de Watering T. Blumentrit, J. Bruedersen, mevr. de wed. A. Klussman, geb. Wendt, mej. N. de Gaey-Fortman.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia: Per Tjielengsie, kapt. Ouwehand; De heer K. Dei.

Per Azia, kapt. Molenaar: de heeren C. Leuring, P. Mulder, A. van Lethem en W. ter Flogh.

Per Jacoba en Christina, kapt. Jaski: Mevr. Lawick van Pabst, Mej. Ten Cate, Mej. Raadt van Oldenbarneveldt, de heer Fiquelmont, 2 Javaansche bedienden.

Per Straat Bali, kapt. de Jong: De heer H. v. Holters.

Handelsberigten.

TE AMSTERDAM EN ROTTERDAM.

VAN 25 MEI TOT 8 JUNIJ 1861.

In den stand van zaken, den handel betreffende, is sedert onze vorige weinig verandering te vermelden. Voortdurend blijft groote omzigtigheid het kenmerk van alle handelingen, waar door — met uitzondering der gehouden Suiker, en Thee- Veilingen, die nog eenige levendigheid aan onze markt gaven — in de 1ste hand niets omging dan enkele partijtjes Huiden en een paar partijen Rijst en Arak; terwijl de omzet in de 2de hand zich bepaalde tot het voorzien in de behoefte der consumtie. Desniettemin hielden de meeste hoofdartikelen aan onze koloniaal waren markt zich weder goed staande; zijnde alleen Specerijen bij voortduring zeer gedrukt en Banca Tin op nieuw flaauw gestemd, zoodat tot *f* 1 beneden de vorige notering te vergeefs wordt aangeboden. Koffij daarentegen is, vooral sedert het bekend worden van het totaal der in Mei plaats gevonden afleveringen bij de Nederlandsche H.-Maatschappij, willig gestemd en wordt thans weder $\frac{1}{2}$ c. hooger gehouden Ook voor Indigo is de opinie zeer gunstig ten werd coulant het gevraagde avans van 20 à 25 c. op de laatste veiling-prijzen besteed. Rijst stil doch prijshoudend; gepelde soorten vinden voor consumtie vrij goeden aftrek. Thee vast; de ladingen per Catharina en Thetis werden in en na de veiling coulant verkocht. Arak blijft flaauw gestemd; de omzet in dit artikel bepaalde zich tot een paar partijtjes, die te Amsterdam tot lagerenprijs werden afgegeven.

KOFFIJ. Uit de eerste hand werden eenige overgebleven partijtjes Java en Padang, ex Noach en Josepha Louisa, tot onbekende prijzen afgedaan

Dit artikel verkeert voortdurend in eene goede positie; de markt is thans wel stil, doch tevens zeer vast, daar de tegenwoordige prijzen van de ordinaire en goed ordinaire soorten tot 1 cs. boven die der veiling van de N. H. M. aan te nemen zijn.

De zeer belangrijke afleveringen in de maand Mei (200,685 Balen), hebben het bewijs geleverd, dat er in het algemeen groote behoefte aan Java Koffij bestond; vooral was dat het geval met zuiver smakende soorten, en daar de prijzen der Java Koffij konden concurreren tegen die van vreemde soorten, zoo werden de buitenlandsche behoeften op de Holl. markten in ruime mate voldaan.

RIJST. De eerstehands verkoopen bestonden te Amst. uit: 827 bn. Java ex Dionysia Catharina, tot *f* $8\frac{7}{8}$, en 4612 do. Soerabaija ex Calilie, tot *f* 7; en te Rott. uit ca. 4400 bn Java Tafel ex Louisa Kroonprinses van Zweden, tot *f* 10.

De stemming blijft onveranderd.

SUIKER verkeert oogenblikkelijk in eenen gedrukten en zeer lusteloozen toestand en slechts tot verlaagde prijzen waren na de veiling voor particuliere ladingen Java, enkele koopers te vinden. De kooplust is echter in het algemeen zeer beperkt, en bij de talrijke toevoeren, reeds gearriveerd of spoedig te verwachten, bij de voortdurende flaauwe stemming der Engelsche markt en de ongunstige berigten van Amerika, van waar ook eenige partijen naar Amst. onderweg zijn, ondervonden de prijzen eene verlaging van *f* 1 à $1\frac{1}{2}$ na de veiling.

Vóór de veiling der N. H. M. hadden echter belangrijke afdoeningen plaats, als: 539 en 808 kranjs. Samarang per Eva Johanna en Tonia tot *f* $\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{2}$ onder Maart; 356 kranjs. Soerabaija no. 11 per Ortelius à *f* $\frac{1}{2}$; 250 kranjs. Soerabaija no. 16 per Ortelius à *f* $\frac{1}{4}$; 3044 kranjs. Soerabaija no. 16 à 17 per Generaal de Stuers à *f* $\frac{1}{4}$. 1803 kranjs. Pasoeroean no. 11 à 12 per Sarah Huntley à *f* $\frac{1}{2}$ onder Maart; 2417 kranjs. Pasoeroean no. 10 vochtig stoom per Willim Kroonprins der Nederlanden à *f* $31\frac{3}{4}$ voetst. van boord, 2123 kranjs. Soerabaija no. $17\frac{1}{2}$ per Westcapelle tot geheimen prijs; 385 kranjs. Cheribon no. $17\frac{3}{4}$ per Eva Johanna à *f* $\frac{1}{4}$ onder Maart.

Na de veiling bepaalde zich de omzet tot 1356 kranjs. Pasoeroean no. 11 per Almonde tot *f* $\frac{1}{2}$ onder Mei, 1086 kranjs Soerabaija no. 11 per Almonde à *f* $33\frac{3}{4}$ voetst. v. boord; 289 kranjs. Pekalongan no. 13 per Johanna Christiaan tot *f* $34\frac{1}{2}$ voetst. v. boord, en 2011 kranjs. Cheribon no. 14 per Amazone en Dionysia Catharina tot geheime prijzen.

In verband tot den afloop der Meiveilling is de navolgende waardeverhouding opgemaakt:

No. 5.... *f* 26	No. 9.... *f* $31\frac{3}{4}$	No. 13.... *f* $35\frac{1}{2}$	No. 17.... *f* $38\frac{1}{2}$
" 6.... " $27\frac{1}{2}$	" 10.... " 33	" 14.... " $36\frac{1}{2}$	" 18.... " 39
" 7.... " 29	" 11.... " 34	" 15.... " $37\frac{1}{4}$	" 19.... " $39\frac{1}{2}$
" 8.... " $30\frac{1}{2}$	" 12.... " $34\frac{3}{4}$	" 16.... " 38	" 20.... " 40

Op dit oogenblik zoude niet anders dan tot *f* $1\frac{1}{4}$ à $1\frac{1}{2}$ onder bovenst. waardeverhouding te verkoopen zijn.

Bij particulieren bestond de onverkochte voorraad op ult°. ll. uit: 27698 kr. en Kan. waarvan: 16487 te Amst. en 11211 te Rott. tegen 19793 in A°. P°. Op datzelfde tijdstip waren bij de N. H. M nog onafgehaald voorhanden 94096 kr. en Kan., tegen 98303 kr. en Kan. op 31 Mei 1860 en 98282 kr. en Kan. op 31 Mei 1859

THEE. In dit artikel is weinig omgegaan en blijft de stemming vast.

TABAK. Sedert het laatste berigt werden te Amst. 388 pn. Java Pa/Malang ex Argus bij inschrijving tot geheimen prijs verkocht; deze partij was van het laatste gewas, meestal ordinair en grootendeels slechts voor kerverij en binnegoed geschikt.

De aanvoer bestond uit: 182 pakk. Java D. en 152 do. do. Kawi per Magdalena. De vroeger gearriveerde 450 pakk. Java Malang per Ortelius bestaan uit: 276 pn. Banteng en 174 pn. D. De kwaliteit van het nieuwe gewas, voor zoo verre daarvan ter bezigtiging gesteld werd, is over het algemeen ordinair. Men verwacht dat de van Rembang aangevoerde partijen, ofschoon minder in kwaliteit dan in het vorig jaar, echter beter in kwaliteit zullen zijn dan die van Malang.

Op 7 Junij kwamen te Amsterdam 417 pakk. Java A³/Malang en VS ex Kortenaar bij inschrijving aan de markt, die echter niet toegewezen werden.

De stemming, zoowel voor goede deksoorten als ordinair binnengoed en omblad is sedert de laaste veiling te Rotterdam eenigzins verflaauwd, zoodat geene partijen dekblad of binnengoed anders dan tot billijke prijzen genegen koopers vinden.

De voorraad bestaat thans alleen uit: 1268 pn. Java te Amsterdam.

Van Manila Sigaren kwamen op 6 Junij te Rotterdam in veiling: 200000 stuks 2a Cortado 1860 en 70000 do. Habano 1860, welke gedeeltelijk tot *f* 30 opgehouden werden, terwijl 7 Kav. van *f* $28\frac{3}{4}$ tot 30 koopers vonden.

(*Wordt vervolgd.*)

Marktprijzen.

TE BATAVIA, DEN 17 JULIJ 1861.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN VAN	PRIJZEN TOT	AANMERKINGEN.
Arak Batavia.......... ⅌ legg.	47.50	55.—	afgedaan tot not.
Casia, Vera..................	....	....	niet aan de markt.
Cochenille..................	....	....	Idem.
Cubeben....................	60.—	....	te Sam. afg.
Foelie N°. 1 Benkoelsche....	50.—	....	weinig vraag.
Gom Elastiek......... ⅌ pic.	72.—	75.—	verkoopen.
" Benzoin...............	35.—	65.—	geen transactien.
" Dammar......... ⅌ pic.	24.—	....	eenige vraag, afged.
Gutta Percha................	....	....	niets op de plaats.
Huiden, Koe.................	3.—	4.—	weinig gezocht.
" Buffel.......... ⅌ st.	3.50	4.50	afgedaan.
Indigo......................	4.20	4.30	Sam. afgedaan.
Japan Boomwas...............	44.—	....	op vendutie
Kampher, Japan... per Balie.	....	....	niet voorhanden.
Klapper Olie................	22.—	23.—	verkoopen voor cons.
Koffij, Java................	34.—	....	verkocht.
Padang	....	....	niet voorhanden.
Koper, Japansch.............	80.—	....	nom. zonder voorr.
Krupidnagelen.......... ⅌ pd.	....	....	niet voorradig
Notenmuscaat No. 1 Benk....	70.—	....	geene omzettingen.
Peper, zwarte...............	17.—	19.—	besteed.
" witte................	35.—	....	zonder vraag.
Rotting, Banjermassing.......	7.50	8.—	lusteloos.
" Padang..............	5.—	....	aangeboden.
Rijst, Indramaijoe met zakken.	....	....	niet ter markt.
" Witte Batavia 1e kwalit.	150.—	165.—	geringe afdoening.
" " " 2e ".....	135.—	145.—	" "
" Carga................	110.—	120.—	" "
Sandelhout..................	....	....	niet voorradig.
Sapanhout, Manila in Entrep.	6.—	....	nominaal.
" Java........ ⅌ pic.	3.—	3.50	niet gewild.
Suiker No. 16...............	....	16.—	afgedaan
Tabakbladeren	....	....	niet aan de markt.
Tamarinde..................	6.—	....	geen omzettingen.
Tin	86.—	....	weinig voorraad
Was, Timor..................	190.—	....	met minder vraag.

1) Bengaalsche *f* 185,— ⅌ picol, gewild.

TE SAMARANG, DEN 12 JUNIJ.

Koffij *f* $33\frac{5}{8}$, op levering geboden
Suiker N°. 16, *f* 15.75 op levering, geboden *f* 16.— gehouden.
Indigo, *f* 4.30, afgedaan.
Koehuiden, *f* 67,— ⅌ kodie, naar gewigt.
Buffelhuiden, *f* 50,— ⅌ kodie.
Staart Peper *f* 65,— afgedaan.
Rijst ordinair wit, *f* 160 @ *f* 170.— } ⅌ koijang @ 28 pik. zonder zakk [1]
" carga, *f* 140 @ *f* 150.— }
Klapper Olie, *f* 36,—
Katjang " " 34,—
Rotting *f* 9.—
Kadjang Matten, *f* 8,—

Wisselkoers.

Op Holl. 99%.

TE SOERABAIJA, DEN 15 JULIJ.

Suiker No 16 ⅌ pic. *f* $15\frac{3}{4}$ Nominaal.
Koffij ⅌ pic. 36,—
Rijst (carga) ⅌ koijangs *f* 125—
" (witte) " " " 150—
Arak ⅌ legger Nominaal.
Wisselcoers $99\frac{1}{2}$%.

TE PASOEROEAN, DEN 10 JULIJ.

Suiker, No. 16, Nominaal, *f* $15\frac{1}{2}$ geboden.
Rijst (witte) ⅌ koyang *f* 200,—
Id. (Carga) ⅌ koyang *f* 180,—
Olie (Klapper ⅌ pic. *f* 35,—
Id. (Katjang) ⅌ pic. *f* 25,—
Wisselkoers, pari.

Restant Producten in 's Lands Pakhuizen,
Op den 10 Julij 1861.
188,—87 pic. suiker oogst 1860.
45,484—79 " koffij, " 1860.

Van elk in deze courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP TE BATAVIA.